

แบบรายงานผล

โครงการการขับเคลื่อนท้องถิ่น ด้วยแนวคิด Local Growth Engine
ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคเหนือ ปีงบประมาณ ๒๕๖๙

ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๑ กันยายน ๒๕๖๙

ณ ห้องประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ตำบลชมพู อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

๑. ชื่อ - สกุล

๑.๑ นายธวัช สุทรวงค์	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา
๑.๒ นายณัฐนันท์ ศรีวิราช	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา
๑.๓ นายโกศล ผิวใส	ที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา
๑.๔ นางสาวณัฏฐา วิทย์นลากรณ์	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา
๑.๕ นายเข้ม อัคราช	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา
๑.๖ ดร.อัษฎากรณ์ ฉัตรนันท์	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา
๑.๗ นายธีระศักดิ์ สิทธิชัยธนกิจ	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา
๑.๘ นางสาวณัฐดา พูแสง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
๑.๙ นางสาววรรธน์ จำแน	ผู้ช่วยนักจัดการงานทั่วไป
๑.๑๐ นายวีรวิทย์ พินิจพันธุ์	ผู้ช่วยนักประชาสัมพันธ์

๒. โครงการ/หลักสูตร โครงการการขับเคลื่อนท้องถิ่น ด้วยแนวคิด Local Growth Engine
ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคเหนือ ปีงบประมาณ ๒๕๖๙ จัดโดย สำนักบริการวิชาการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

๓. ระยะเวลาในการฝึกอบรม ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๑ กันยายน ๒๕๖๙ จำนวน ๓ วัน

๔. สถานที่ฝึกอบรม ณ ห้องประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ตำบลชมพู อำเภอเมือง
ลำปาง จังหวัดลำปาง

๕. วัตถุประสงค์ในการเข้ารับการฝึกอบรม/เข้าร่วมสังเกตการณ์

๕.๑. เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ ของบุคลากรองค์การริ
หารส่วนจังหวัดภาคเหนือ ในการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาพื้นที่ด้วยแนวคิด Local Growth Engine

๕.๒ เพื่อยกระดับบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา ในการประยุกต์ใช้
นวัตกรรม เทคโนโลยี วิเคราะห์การตลอดสมัยใหม่ สร้างตลาดใหม่ให้กับเศรษฐกิจท้องถิ่น สอดคล้องกับอำนาจ
หน้าที่และภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้กรอบระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๕.๓ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและเพิ่มขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเอง สร้างเศรษฐกิจของ
ชุมชนฐานราก เปลี่ยนแปลงทุนทางวัฒนธรรมให้เป็นสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง

๕.๔ เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือและบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดในเขตภาคเหนือ ในการนำศักยภาพและทุนทางวัฒนธรรมของพื้นที่มาสร้างมูลค่าเพิ่ม

๖. เนื้อหาและหัวข้อวิชาการของการฝึกอบรม

สรุปประเด็นสำคัญในการปลูกภาพิเศษหัวข้อ “Local Growth Engine นวัตกรรมขับเคลื่อนเศรษฐกิจท้องถิ่นสู่ความยั่งยืน”

โดย ศ.ดร.ยศชนัน วงศ์สวัสดิ์ รองนายกรัฐมนตรี
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)

“Local Growth Engine นวัตกรรมขับเคลื่อนเศรษฐกิจท้องถิ่นสู่ความยั่งยืน” มุ่งเป้าเสริมศักยภาพบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) นำองค์ความรู้ งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม มาต่อยอดจุดแข็งของพื้นที่ เพื่อสร้างโอกาสและรายได้ให้กับประชาชนอย่างยั่งยืน

องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) มีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนประเทศ หาก อบจ. ไม่ขับเคลื่อนประเทศก็อาจจะขับเคลื่อนไม่ได้ โดยบทบาทของท้องถิ่นนั้นเปรียบเสมือนฝาแฝดของผู้ว่าราชการจังหวัดที่ต้องทำงานร่วมกัน ท้องถิ่นมีความยืดหยุ่นและใกล้ชิดกับประชาชน เมื่อมาทำงานผสมผสานกับส่วนราชการต่างๆ จะสามารถเติมเต็มและเปลี่ยนแปลงประเทศไทยได้อย่างมหาศาลในยุคที่กำลังเปลี่ยนผ่าน เราสามารถจะทำงานร่วมกันได้

ศ.ดร.ยศชนัน ได้นำเสนอโครงการสำคัญ ๓ ส่วน เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจท้องถิ่น

ส่วนแรก เริ่มจาก โครงการแก๊จัน โดยทำให้เศรษฐกิจเคลื่อน ต้องทำให้คนมีเงินมากขึ้น ไม่อย่างนั้นไม่รู้ว่าจะขับเคลื่อนอย่างไร โดยกระทรวง อว. สนับสนุนงบประมาณผ่านมหาวิทยาลัยในพื้นที่ เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อสแกนคนในระบบ จะค้นหาผู้ที่ตกหล่นจากระบบ TP Map ด้วยระบบ PPPConnex สวัสดิการต่าง ๆ

จากตัวเลข TP Map จำนวน ๒๓๗,๑๖๔ คน และ ระบบ ของ อว. PPPConnex จำนวน ๑,๒๔๓,๔๔๙ คน ยังมีคนตกหล่น ทำอย่างไรให้เข้าระบบได้ จึงมีคนเข้าระบบได้ และเข้าระบบไม่ได้ ทำอย่างไรให้เขามีเงินได้ จึงมีโครงการบางอย่าง อยากให้วิเคราะห์ตรงนี้ทำอย่างไรให้เขาหลุดพ้นจากเรื่องนี้ได้ เพื่อนำกลุ่มเป้าหมายเข้าสู่ระบบสวัสดิการแห่งรัฐและสร้างอาชีพ พอเข้าระบบแล้ว จะทำให้ออกจากระบบอย่างไร ก็จะเรียกว่า เป็นโมเดลแก๊จัน

ใน ๒๐ จังหวัดแรกที่มีความยากจน วิเคราะห์ปัญหาจากฐานทุน ๕ ด้าน ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนกายภาพ ทุนการเงิน ทุนธรรมชาติ และทุนทางสังคม ทุนมนุษย์ไม่มีทักษะอาชีพ จึงไม่สามารถสร้างรายได้ จึงต้องให้ความรู้ในอาชีพในหมู่บ้านเขาสร้างรายได้ จึงไม่ต้องเข้าระบบบัตรสวัสดิการ เป็นโครงการที่ให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเข้าไปดูเป็นโครงการย่อยส่วนโครงการที่ ๒ ให้อาจารย์ไปร่วมกับผู้นำท้องถิ่นไปร่วมสร้างโครงการสร้างอาชีพให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

ทุนกายภาพ มีปัญหาไม่มีที่ดินทำกินทางการเกษตร ให้น้ำชุมชน น้ำพื้นที่กลาง ให้ผู้ไม่มีที่ดินทำกินมาทำบนพื้นที่นั้น เกิดรายได้ขึ้นมา

ทุนการเงิน การไม่ใช่เทคโนโลยีขอรับสวัสดิการ การไม่มีเงินออม ไม่ทำบัญชีครัวเรือน แยกกับบัญชีธุรกิจก็มีผลเช่นกัน

ทุนธรรมชาติ บางพื้นที่เกิดน้ำท่วมซ้ำซาก พอจะทำกินก็เกิดปัญหาน้ำท่วม จึงทำแผนที่ชุมชนกับแผนที่น้ำ หรือ Water Social Map สิ่งที่เราควรรู้ก่อนเจอภัยพิบัติ

ทุนทางสังคม พัฒนาชุมชนไม่มีผู้รู้จึงต้องมีพี่เลี้ยง จึงต้องให้มหาวิทยาลัยเป็นที่เลี้ยงร่วมกับท้องถิ่น ๑ ร่วมกับชุมชน จึงต้องสร้างอาชีพร่วมกัน

เครื่องจักรอยู่ที่ไหน เราจะให้มหาวิทยาลัยส่งคนเข้ามาเติม แล้วก็จะเกิด Local Enterprise ขึ้นมา ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ โมเดลนี้ขับเคลื่อนดี แผนงานขับเคลื่อนความยากจน สร้างคนให้มีรายได้ขึ้นมาเกือบพันล้านบาท โครงการนี้ ทำได้ ๒๐ จังหวัด ต่อไปทำให้ครบทุกจังหวัด สแกนก่อนว่าใครเป็นคนจน พบคนจน หาก อบจ. ทำงานหน่วยงานเดียว จะท้อแท้ ให้คุยกับมหาวิทยาลัย ๑ มีโครงการไปแต่ละหมู่บ้าน แต่จะไม่รู้ว่าที่ไหนเหมาะสม ก็จะคุยกับผู้ว่า อบจ. หมู่บ้าน และหาพื้นที่ที่เหมาะสมให้อาจารย์ทำโครงการ เอาสินค้ามาขาย อาจขายส่วนกลางต่างประเทศ ลิงก์กับบริษัทยักษ์ใหญ่ เกิด Value chain ทุกคนจะเห็นแผนแก้ไขปัญหาคความยากจน

ในภาพรวมของจังหวัดลำปาง ได้ส่งต่อความช่วยเหลือ ๕ ด้าน แล้ว ด้านเศรษฐกิจ ๕ คน ด้านมาตรฐานความเป็นอยู่ ๓๘๓ คน สุขภาพ ๗๔๔ คน การศึกษา ๗๓ คน การคุ้มครองทางสังคม ๖,๗๗๕ คน

โดยได้กล่าวชื่นชมมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ที่สามารถส่งต่อคนเข้าสู่ระบบสวัสดิการแห่งรัฐได้ถึง ๑๔,๕๓๙ คน ซึ่งหาก อบจ. ทั่วประเทศร่วมมือกับมหาวิทยาลัยดำเนินโครงการลักษณะนี้ จะช่วยแก้ปัญหาคความยากจนได้อย่างตรงจุด สามารถผลักดันเข้าสู่แผนอำเภอ และแผนผู้ว่าฯ ก็ทำงานได้ง่ายขึ้น

ส่วนที่สองคือ เทคโนโลยีที่เหมาะสม เป็นสิ่งที่ทางส่วนกลางสามารถที่จะช่วยได้ เราสร้างนวัตกรรมชุมชนเพิ่มเติมได้ เราจะทำเรื่องแปรรูป แต่ถามว่าได้ทำเครื่องแปรรูปเอาตั้งค้จากไหน แล้วจะทำยังไงบ้าง เราก็ฟังไปทำที่เชียงราย เรื่องแม่น้ำกกเป็นโครงการในรูปแบบคล้ายๆกัน แม่น้ำกกก็จะมี ๓ สถาบันที่ทำงานร่วมกันสถาบันหนึ่งใช้เรซิน อีกสถาบันก็ใช้กลุ่มไบโอแล้ว ก็วิเคราะห์ว่าทำยังไงเสร็จแล้วสารหนูถึงหายไป อันที่สามก็ไปต่อกับ RO เสร็จแล้วทำให้หมู่บ้านได้ใช้น้ำ ได้ไปลองดื่มน้ำกกที่เชียงรายก็ยังอยู่ปกติ เพราะฉะนั้นอยากให้ทุกคนเห็นว่าพลังของเรื่องเทคโนโลยี วันนี้ไม่ว่าประเทศไหนจะมาช่วยเราเราก็ช่วยไม่ได้ ไม่รู้ว่าจะในแม่น้ำกกมีอะไร ถ้าวันนี้เรายังยืมจมูกคนอื่นหายใจอยู่ ถ้าไม่มีทางจะมีอำนาจต่อรองได้ เพราะฉะนั้น พื้นฐานจริง ๆ ก็คือ เรามีความสามารถในการที่จะทำอะไรเองได้ไหม ก็คือความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ปัจจุบันมีการจับคู่เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับหมู่บ้านกับชุมชน ๒,๐๐๐ กว่า ในส่วนประเทศมีแคตตาล็อก ๓,๐๐๐ กว่าเทคโนโลยีที่เป็นแคตตาล็อกให้ข้อปึง แล้วเราก็มีทุนให้ใช้เทคโนโลยี ปัจจุบันก็สร้างรายได้ อันนี้เป็นของราชภัฏ ตรงกลางเป็นของราชมณฑล ส่วนกลางก็มีที่จะให้เข้าไปข้อปึงว่า มีเทคโนโลยีไหนเหมาะกับหมู่บ้าน ท่าน ยกตัวอย่าง เต้าเผาใบชาต่าง ๆ ที่สามารถที่จะสร้างรายได้ให้กับแต่ละคนได้ ชุดเพาะเห็ดโคน ปลาสามใช้สนามแม่เหล็กไฟฟ้าใช้เวลาไม่นาน เกี่ยวกับนวัตกรรมเรื่องสมุนไพรครบวงจร ท่านก็ข้อปึงได้เลยเอาไปประยุกต์ใช้กันนะครับไม่ต้องคิดใหม่ จังหวัดลำปางมีระบบอัตโนมัติอาหาร ชุดเพาะเห็ด ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ จะเป็นแพคเกจเลือกดูได้

เราจำเป็นต้องมีนวัตกรรมชุมชน สมมติว่า พอมีโครงการก็จะหาว่า ใครคือคนที่ดูแลนวัตกรรมนี้ในชุมชน นวัตกรรมชุมชนก็คือคนที่คอยกับอาจารย์เค้าเป็นคนในพื้นที่เค้าก็จะต่อยอดเครื่องอื่น ๆ เพิ่มเติมในขณะเดียวกันคนนี้อาจจะเข้าสู่ระบบการศึกษาของวิทยาการชุมชนก็ได้ อันนี้ก็จะเป็กลไกที่อยากทำให้เรื่องเกิดความเชื่อมโยงอย่างยั่งยืนนะครับ

ส่วนที่สาม คือการสร้าง Local Enterprise ความเชื่อมโยงอย่างยั่งยืน ที่นี้เอ็นเตอร์ไพรส์ เป็นการสร้าง ฝายชะลอเงินออก มองเห็นแล้วว่า เขาเริ่มทำอาชีพได้แล้วเค้าจะทำอาชีพคนเดียวหรือเค้าจะทำเป็นโซเซียลเอ็นเตอร์ไพรส์ เป็นกลุ่ม เป็นชุมชนที่ทำหรือคล้ายกับสหกรณ์ เป็นบริษัทของชุมชนนั้น เราอยากให้เค้าใช้ทรัพยากรไม่ต่ำกว่า ๗๐% เพราะเมื่อไหร่ก็ตาม ใช้ทรัพยากรไม่ต่ำกว่า ๗๐% แล้วขายได้ เงินจะไหลเข้ามาแล้วจะมาเติมเรื่องเกี่ยวกับ Local Content แต่ถ้าเค้าคิดอะไรบางอย่างได้ แต่ก็ยังไม่ได้ยึดโยงกับพื้นที่ มันจะไม่สามารถกักเงินในพื้นที่ได้ เพราะฉะนั้นท่านต้องดูว่าของที่ขายในท้องถิ่นท่านใช้โลคอล ปี ซอส มากน้อยแค่ไหน ซื่อเองในท้องถิ่นใหม่ และถ้าเนี่ยถูก Disconnect ออกไปโดยสถานการณ์ภัยพิบัติต่าง ๆ หรือว่าสถานการณ์เศรษฐกิจ ก็จะอยู่ได้สักระยะหนึ่งจะเป็นภูมิคุ้มกันท่าน และพยายามทำให้คนมาเที่ยวเยอะขึ้นก็เป็นการชะลอไม่ให้เงินออกนอกพื้นที่ อันนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่อยากที่จะเห็น อยากทำ หน้าที่ของพวกเราอาจจะหาตลาดเพื่อที่จะสามารถขายตรงนี้ได้ จังหวัดเชียงใหม่สร้างมูลค่าให้ดินเพิ่มการพันธ์ หัตถศิลป์เข้าไปช่วย ไม้ลำปางก็มีชื่อเสียง

เรื่องทุนทางวัฒนธรรมที่ทุกคนพูดถึง ทำอย่างไรที่จะสร้างเรื่องราวทางวัฒนธรรม คือการร้อยเรียงเรื่องราวของประเทศไทย ภาคเหนือถ้าเกิดมีเรื่องราวเดียวที่ลำปาง คนมาลำปางแล้วไม่รู้ไปไหนต่อ แต่วันนี้มาเชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง ไปไหนต่อ เป็นเรื่องราวของไทยจะสามารถที่จะดึงดูดให้เขาอยู่ที่นี่ได้มากขึ้น ทำอย่างไรถึงให้รู้ประวัติศาสตร์ต่าง ๆ เพิ่มเติมขึ้นมา อย่างเช่น ลำปางเพื่อที่จะเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ ก็มีเทศกาลจังหวัดต่าง ๆ ก็จะมีโครงการที่อาจารย์เข้าไปหาทีมที่ดีในเรื่องการทำผ้า เรื่องของสิ่งทอมากขึ้น

ด้านการยกระดับบริการสาธารณะ ศ.ดร.ยศชนัน เสนอให้ท้องถิ่นประยุกต์ใช้เทคโนโลยีจากมหาวิทยาลัย มาช่วยดูแลประชาชน เช่น ระบบ Telemedicine ของไทยที่สามารถนำมาเริ่มต้นใช้งานได้ทันที ด้วยงบประมาณที่คุ้มค่า ด้านการศึกษา ได้เสนอแนวทาง Zero Drop Out ผ่านการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) ในโรงเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีรายได้เสริมสำหรับดูแลค่าเทอมและครอบครัว ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ รวมไปถึงการรับมือภัยพิบัติ โดยสนับสนุนให้ชุมชนร่วมกันทำแผนที่น้ำ (Water Social Map) เพื่อให้ชาวบ้านมีความรู้เรื่องน้ำท่วมน้ำแล้ง และสามารถเตรียมพร้อมรับมือเพื่อปกป้องชีวิตและทรัพย์สินของตนเองได้ทันที

ศ.ดร.ยศชนันกล่าวทิ้งท้ายเป็นภาษาเหนือ เพื่อเป็นกำลังใจให้ผู้บริหาร อบจ. ว่า ตนในฐานะรองนายกรัฐมนตรีที่ดูแลพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พร้อมทำงานร่วมกับทุกฝ่ายอย่างเต็มที่

“อบจ. ขาเข้ามา บางทีเามาจากพรรคนั้นพรรคนี่ เามาจากอิสระพ้อง แต่ตอนนี้เาเป็นคนของประชาชน บ่ต้องแบ่งว่าเาเป็นใคร เป็นกระทรวงไหน และเป็นพรรคไหน เพราะว่าวันนี้ผมเชื่อว่าถ้าเาทำงานได้ดี ประชาชนก็จะเป็นคนเลือกเาอีกขึ้นมาใหม่”

สรุปการบรรยาย เรื่อง การขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจท้องถิ่น
(Local Growth / Local GL Engine)

โดย ดร.บังค์ งามอรุณโชติ
ผู้อำนวยการสถาบันนโยบายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม (STIPI)
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

๑. เหตุผลและความจำเป็นของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจท้องถิ่น (Why Local Growth?)

๑.๑ การชะลอตัวของการเติบโตจากส่วนกลาง (Central Growth)

- ปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ: เมื่อประเทศก้าวเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้ปานกลางระดับบน (Upper-Middle Income) การใช้ส่วนกลางแบกรับการเติบโตทางเศรษฐกิจจะช้าลงเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นทั่วโลก
- อัตราการเติบโต GDP ที่ลดลงต่อเนื่องของไทย:
 - ทศวรรษ ๑๙๘๐ ถึงก่อนวิกฤตปี ๒๕๔๐ (ต้มยำกุ้ง): ไทยเคยเติบโตเฉลี่ยสูงถึง ๘% ต่อปี
 - หลังปี ๒๕๔๐ ถึงวิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ (๒๐๐๘-๒๐๐๙): อัตราการเติบโตลดลงเหลือประมาณ ๓% - ๔%
 - หลังปี ๒๐๐๙ ถึงวิกฤตโควิด-๑๙ จนถึงปัจจุบัน: การเติบโตชะลอตัวลงเหลือหมุนเวียนอยู่เพียงประมาณ ๒%

๑.๒ ข้อจำกัดของเครื่องยนต์เศรษฐกิจหลักและปัจจัยกดดันภายนอก

- ข้อจำกัดการคลังและหนี้สาธารณะ (G): หนี้สาธารณะของไทยสูงถึง ๖๕% (ใกล้เคียงกว่า ๗๐% ของ GDP) ทำให้การอัดฉีดงบประมาณภาครัฐทำได้จำกัด
- ภาวการณ์ส่งออกถูกกดดัน (X):
 - ถูกกระทบจากนโยบายภาษีศุลกากรของสหรัฐฯ (เช่น ภาษี Reciprocal Tariff ในช่วง ๑๙% ถึง ๑๒.๕%)
 - สงครามเทคโนโลยี (Tech War) ระหว่างอเมริกากับจีน บังคับให้ไทยต้องเลือกข้าง ทำให้โอกาสการส่งออกและการลงทุนจำกัด
 - สงครามสู้รบในต่างประเทศ ดันให้ต้นทุนพลังงานและปุ๋ยแพงขึ้น กระทบภาคเกษตรกรรม และทำให้ค่าเดินทาง/สายการบินต้องบินอ้อมนานฟ้า ตัวเครื่องบินแพง ส่งผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยว

๑.๓ ทางออกด้วยการปรับเปลี่ยนเชิงโครงสร้าง (Structural Change)

- ต้องเปลี่ยนจากการกระตุ้นการบริโภคระยะสั้น หันมาปรับโครงสร้างเศรษฐกิจระยะกลางและยาว:
 ๑. การพัฒนาทุนมนุษย์ (Human Capital): เพิ่มทักษะ ยกระดับไปสู่งานที่ดี (Good Jobs) เพื่อเพิ่มรายได้ ลดหนี้ครัวเรือน และปลดล็อกการบริโภค
 ๒. การจัดสรรทุนใหม่ (Capital Allocation): ส่งเสริมทุนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และทุนท้องถิ่นโดยตรง เพื่อกระจายความแข็งแกร่งตั้งแต่ฐานราก ("รดน้ำที่ราก ไม่ใช่รดที่ลำต้น/ทุนใหญ่")
 ๓. การปฏิรูปภาครัฐและกฎหมาย: ปลดล็อกกฎหมายล้าสมัย ซึ่งไทยมีกฎหมายและกฎกระทรวงรวมกันกว่า ๑๖,๐๐๐ ฉบับ (มีกฎหมายที่ร่างก่อนปี พ.ศ. ๒๕๐๐ กว่า ๑๖๐ ฉบับ และก่อนปี พ.ศ. ๒๕๒๐ กว่า ๒๐๐ ฉบับ ซึ่งยึดติดกับระบบกระดาษและขั้นตอนราชการ) เพื่อให้ภาครัฐทำงานร่วมกับเอกชนได้รวดเร็วขึ้น
 ๔. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม (Appropriate Tech & Innovation): นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่มาใช้นำทาง

๑.๔ ศักยภาพของทุนท้องถิ่นและการเติบโตแบบ Pre-distribution

- ยุทธศาสตร์ Pre-distribution: ส่งเสริมให้ทุนขนาดเล็กและทุนท้องถิ่นเติบโตโดยตรงตั้งแต่ต้น เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเติบโตไปพร้อมกัน โดยไม่ต้องรอ Redistribution (รอให้ทุนใหญ่โตแล้วค่อยเก็บภาษีมาแจกจ่าย)
- เติบโตได้ง่ายกว่า: การเพิ่มยอดขาย ๕% ให้แก่ทุนขนาดเล็ก ทำได้ง่ายกว่าการเพิ่ม ๕% ให้แก่ทุนหมื่นล้าน
- ข้อมูลจากธนาคารโลก (World Bank): GDP ต่อหัวประชากรในเมืองรองของไทย มีศักยภาพเติบโตได้เร็วกว่ากรุงเทพฯ ถึง ๑๕ เท่า หากได้รับนโยบายและการส่งเสริมที่เหมาะสม

๒. หลักคตินำทางในการสร้างการเติบโตท้องถิ่น (๕ Guiding Principles)

๑. เน้นระยะกลาง-ยาว และปรับโครงสร้าง: นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม (Appropriate Tech & Innovation) ลงไปช่วยคนท้องถิ่นสร้างมูลค่าเพิ่มจากทุนเดิม
๒. ถักทอเครือข่ายการผลิตในพื้นที่ (ต้นน้ำ-กลางน้ำ): สนับสนุนให้ต้นน้ำและกลางน้ำซื้อขายและเชื่อมโยงเครือข่ายภายในท้องถิ่น เพื่อให้เงินหมุนเวียนอยู่ภายใน ไม่ไหลออกนอกพื้นที่หรือส่วนกลาง
๓. ปลายน้ำ (Downstream) ต้องส่งออกไปให้ไกลที่สุด: นำสินค้าปลายน้ำไปเชื่อมโยงกับ Global Value Chain ขายในตลาดภายนอก/ต่างประเทศที่ยกระดับคุณค่าและยอมจ่ายแพง (เช่น เซรามิกที่ขายได้หลักพันถึงหลักหมื่น) แล้วนำกำไรกลับมาแบ่งปันให้ต้นน้ำและกลางน้ำ
๔. เชื่อมโยงข้ามภาคส่วน (Cross-sector Linkages / Growth Resonance): เชื่อมโยงหลายกลุ่มอุตสาหกรรมเข้าด้วยกัน ไม่ทำแยกส่วน
๕. สร้างสมดุลระหว่างทุนเล็กและทุนกลาง/ใหญ่: เพื่อสร้างการเติบโตควบคู่ไปกับความกระจายตัวที่เป็นธรรม (Inclusive Growth)

๓. บทเรียน ๕ ประการจากต่างประเทศ (กรณีศึกษาประเทศญี่ปุ่น)

๓.๑ บทเรียนที่ ๑: การร่วมกันมองภาพอนาคตของท้องถิ่น (Foresight)

- ท้องถิ่นต้องระดมความคิดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เพื่อวาดภาพอนาคตของจังหวัดตนเอง โดยไม่ควรรอคำสั่งหรือทิศทางจากส่วนกลางเพียงอย่างเดียว
- การเตรียมพร้อมรับประตูแห่งโอกาส (Window of Opportunity): การทำ Foresight ช่วยให้เมืองมีความพร้อมเมื่อโอกาสเปิดขึ้น
- กรณีศึกษาโอกินาวา (Okinawa Gateway ๒๐๕๐): เดิมเป็นเมืองรายได้ต่ำ พึ่งพาท่องเที่ยวและฐานทัพสหรัฐฯ เมื่อฐานทัพเริ่มถอนตัว ท้องถิ่นได้ร่วมกัน Foresight ทำแผนปี ๒๐๕๐ หันมาพัฒนาเศรษฐกิจทางทะเล, สุขภาพ (Wellness), อวกาศ และนำพื้นที่ร้าง/ฐานทัพเก่ามาพัฒนาใหม่

๓.๒ บทเรียนที่ ๒: ขับเคลื่อนด้วยโมเดล Quadruple Helix (๔ ฝ่าย) โดยไม่นำเดี่ยว

- ไม่ปล่อยให้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งนำเดี่ยว (ไม่ว่าจะเป็นสมาคมพ่อค้า ภาครัฐ หรือภาคประชาสังคม)
- จับมือร่วมกัน ๔ ฝ่ายอย่างแท้จริง (Quadruple Helix):
 ๑. ภาครัฐ (State): ผ่อนปนกฏระเบียบ (ทำ Sandbox), อุดหนุนงบประมาณ และช่วยรับความเสี่ยงช่วงเริ่มต้น
 ๒. ภาคเอกชน (Private): ผู้ขับเคลื่อนภาคการผลิตและการสร้างการเติบโตจริง
 ๓. มหาวิทยาลัย (University): แหล่งความรู้ ถ่ายทอดและปรับแต่งเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Tech)
 ๔. ภาคประชาสังคม (Civil Society): ดูแลการเปลี่ยนผ่านให้มีความเป็นธรรมและคำนึงถึงคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่
- เน้นความร่วมมือที่มีความรับผิดชอบร่วมกัน (Accountability) ทั้งรับผิดชอบและรับชอบ

๓.๓ บทเรียนที่ ๓: การจัดตั้ง Think & Do Tank ระดับเมือง และขับเคลื่อนด้วยข้อมูล

- จัดตั้งคลังสมองระดับจังหวัด/เมือง เพื่อทำหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์
- ๓ สมรรถนะสำคัญของ Think & Do Tank:
 ๑. Data-Driven Decision Making: ใช้ข้อมูลจริงในการตัดสินใจและวางยุทธศาสตร์
 ๒. Regulation Unlocking: รู้เท่าทันและเสนอปลดล็อกกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค
 ๓. Testing & Fast Learning: เก่งในการทดลองนโยบายจริงในพื้นที่และถอดบทเรียนได้อย่างรวดเร็ว
- แผนพัฒนาจังหวัดต้องเป็นแผนที่ยืดหยุ่นและได้รับการทบทวน (Revisiting) ตลอดเวลาตามชุดข้อมูลใหม่ ไม่ใช่แผนที่แช่แข็งใช้นาน ๔-๕ ปี

๓.๔ บทเรียนที่ ๔: การเติบโตที่แท้จริงเกิดจากภาคเอกชน (Private Production)

- แม้การวางแผนจะมาจากหลายฝ่าย แต่ตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจจริงคือภาคเอกชนในพื้นที่
- ภาครัฐและมหาวิทยาลัยต้องลงไปทำงานร่วมกับภาคเอกชน โดยมองเห็น Persona และตัวละครในพื้นที่อย่างชัดเจน

๓.๕ บทเรียนที่ ๕: การสร้างการสั่นพ้องของการเติบโต (Growth Resonance)

- เชื่อมโยงภาคธุรกิจต่างกลุ่มเข้าด้วยกันแบบสลับซับซ้อนอย่างเป็นระบบ เพื่อเสริมแรงกัน (Cross-business / Cross-sector Linkages) แทนที่จะทำแยกส่วน
- ตัวอย่างการสร้าง Growth Resonance:

- อาหารลากการท่องเที่ยว: เช่น เนื้อโกเบ, แฮมอิเบริโก, เนื้ออันอู, หรือการเล่าเรื่องส้มประจำจังหวัดในคาเฟ่
- เทศกาล / กีฬา / ศิลปะ / ภาพยนตร์ ลากการท่องเที่ยว: เช่น คีบาจิเจ็ตสเทศกาล, การแข่งขัน F๑, ตามรอยภาพยนตร์ห้วงกาไวที่บางรัก, หรือประติมากรรมฟักทองของยาโยอิคุซามะบนเกาะนาโอชิมะ
- การเชื่อมโยงสินค้าวัฒนธรรม: เช่น การนำผ้าทอย้อมครั้งไปทำสินค้าสโมสฟุตบอลระดับโลก
- **ทุนมนุษย์ (Human Capital)** เป็นหัวใจสำคัญที่สุด: เป็นทุนที่ใช้ร้อยเรียงทุนอื่น ๆ ในพื้นที่ (ทุนสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม การเงิน) เข้าด้วยกันเพื่อสร้างความสำเร็จร่วมกันอย่างครอบคลุมทุกภาคส่วน (Inclusive Growth Engine)

โมเดล Quadruple Helix (ความร่วมมือ ๔ ฝ่าย) คือกรอบการพัฒนาท้องถิ่นที่หลีกเลี่ยงการให้ภาคส่วนใดภาคส่วนหนึ่งนำเดี่ยว แต่เป็นการผนึกกำลังของ ๔ ตัวละครหลักที่ถือครองทรัพยากรและจุดแข็งที่แตกต่างกัน เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจท้องถิ่นไปพร้อมกัน:

๑. ภาครัฐ (State)

- **บทบาท:** กำกับดูแลนโยบายและกฎระเบียบ
- **หน้าที่:** ช่วยผ่อนปรนหรือยกเว้นกฎระเบียบล้าสมัยผ่านการทำ Sandbox เพื่อเปิดพื้นที่ให้เกิดการทดลองนวัตกรรมใหม่ ๆ พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณและช่วยดูดซับความเสี่ยง (Absorb risk) ให้แก่โครงการในช่วงเริ่มต้น

๒. ภาคเอกชน / ภาคทุน (Private / Capital)

- **บทบาท:** ขับเคลื่อนภาคการผลิตและสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจที่แท้จริง
- **หน้าที่:** ลงทุน นำความรู้และเทคโนโลยีไปผลิตสินค้าหรือบริการจริง เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจรายได้ และการจ้างงานในท้องถิ่น

๓. มหาวิทยาลัย / ภาคการศึกษา (University)

- **บทบาท:** แหล่งคลังสมองและประตูเชื่อมโยงองค์ความรู้จากภายนอก
- **หน้าที่:** นำความรู้และเทคโนโลยีมาปรับแต่งให้กลายเป็น เทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Tech) สำหรับบริบทของพื้นที่ แล้วถ่ายทอดต่อให้ภาคเอกชนนำไปประยุกต์ใช้

๔. ภาคประชาสังคม (Civil Society)

- **บทบาท:** ผู้สะท้อนเสียงของชุมชนและดูแลคุณภาพชีวิต
- **หน้าที่:** คอยกำกับดูแลให้การเปลี่ยนผ่านและการเติบโตทางเศรษฐกิจในพื้นที่มี ความเป็นธรรม (Fair Transition) และคำนึงถึงคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

หัวใจสำคัญในการนำโมเดลไปใช้จริง

- **รับผิดชอบร่วมกัน (Accountability):** ไม่ใช่แค่การตั้งคณะกรรมการร่วมบนกระดาษ แต่ต้องเป็นการรวมตัวที่มีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในยามสำเร็จและยามเจอปัญหา
- **จัดสรรงบประมาณผ่านแพลตฟอร์มความร่วมมือ:** ภาครัฐควรอุดหนุนงบประมาณผ่านองค์กรหรือแพลตฟอร์มที่เกิดจากการทำงานร่วมกันของทั้ง ๔ ฝ่าย มากกว่าการแจกจ่ายทุนให้เอกชนหรือหน่วยงานเป็นรายๆ เพื่อให้เกิดแรงขับเคลื่อนเชิงโครงสร้างที่เข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ Pre-distribution คือ แนวคิดการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเน้นการกระจายโอกาสและการสนับสนุนไปที่ พุฒนขนาดเล็กและพุฒนท่องถึน โดยตรงตั้งแต่มต้นทง เพื่อให้เกิดการเติบโตไปพร้อมๆ กับการลดความเหลื่อมล้ำ

รายละเอียดสำคัญของยุทธศาสตร์ Pre-distribution สามารถสรุปได้ดังนี้:

๑. ข้อแตกต่างระหว่าง Redistribution และ Pre-distribution

- Redistribution (การจัดสรรใหม่ทีหลั): เป็นแนวคิดเดิมที่ปล่อยให้กลุ่มพุฒนขนาดใหญ่เติบโตล่วงหน้าไปก่อน แล้วภาครฐค่อยเก็บภาษีจากพุฒนใหญ่มาจัดสรรงบประมาณเพื่อช่วยเหลือพุฒนขนาดเล็กในภายหลัง หรือหวังผลให้การเติบโตค่อยๆ ไหลลงสู่พุฒนเล็ก (Trickle-down effect) ซึ่งในความเป็นจริงมักไม่ได้ผล
- Pre-distribution (การกระจายตั้งแต่มต้นทง): เป็นการสร้างการเติบโตที่ถูกกระจายไปยังพุฒนขนาดเล็กและท่องถึนตั้งแต่มเริ่มต้น โดยไม่ต้องรอให้โตเฉพาะพุฒนใหญ่แล้วค่อยมาจัดสรรภาษีแจกจ่ายใหม่

๒. เปรียบเสมือน "การรดน้ำที่ราก"

- แนวคิดนี้เน้นการเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดสรรพุฒน จากเดิมที่รดน้ำไปที่ลำต้นของต้นไม้ใหญ่ แล้วคาดหวังให้รากเล็กๆ ได้รับอานิสงส์ หันมาเป็นการ "รดน้ำที่รากโดยตรง" เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ผู้ประกอบการและพุฒนท่องถึนตั้งแต่มฐานราก

๓. เหตุผลที่ Pre-distribution สร้างการเติบโตได้ดีกว่า

- เติบโต (% Growth) ได้ง่ายกว่า: พุฒนขนาดใหญ่มีฐานเดิมมหาศาล การดันยอดขายให้โตเพิ่มอีก ๕% ทำได้ยากมาก ในขณะที่พุฒนขนาดเล็กหรือพุฒนท่องถึนมีฐานไม่สูง การส่งเสริมให้สร้างการเติบโตเพิ่มขึ้น ๕% สามารถทำได้ง่ายและรวดเร็วกว่ามาก
- เกิด Inclusive Growth: การทำงานร่วมกับพุฒนขนาดเล็กและพุฒนท่องถึนจะช่วยให้ได้ทั้ง อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Growth) และ ความเป็นธรรมในการกระจายรายได้ (Equity) ไปพร้อมกัน

สรุปประเด็นสำคัญ
การบรรยาย “การยกระดับท้องถิ่น ด้วยอุตสาหกรรม MICE” และบทบาทการขับเคลื่อนของ อบจ.

โดย **ดร.ณิชา สิงห์บุระอุดม**
ผู้จัดการอาวุโส สำนักส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ ภาคเหนือ
สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน)

๑. บทบาท หน้าที่ และภารกิจของ TCEB สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (สสปน.)

โครงสร้างองค์กร: เป็นองค์การมหาชน ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ มีสำนักงานภูมิภาค ๔ แห่ง (เหนือ, กลาง, อีสาน, ใต้) มีภารกิจ ๔ พันธกิจหลัก:

๑. **การสนับสนุน (Support):** สนับสนุนการจัดงานประชุม เทศกาล งานแสดงสินค้า และการจัดงานจากต่างประเทศเข้ามาในพื้นที่
๒. **การพัฒนามาตรฐาน (Standards):** พัฒนามาตรฐานสถานที่จัดงาน (TMVS ในระดับประเทศ และ AMVs ในระดับอาเซียน) มาตรฐานบุคลากร (MRA) ตลอดจนมาตรฐาน ISO
๓. **ศูนย์ข้อมูลและวิจัย (Data & Insight):** เก็บสถิติ ตัวเลข วิจัยเทรนด์ และคำนวณผลกระทบทางเศรษฐกิจ (Economic Impact)
๔. **การเชื่อมโยงระบบนิเวศ (Ecosystem):** ทำหน้าที่เป็นตัวกลางเชื่อมโยงผู้ซื้อ ผู้ขาย ผู้ประกอบการ และหน่วยงานในพื้นที่ให้เกิดการเจรจาธุรกิจ

๒. ความหมายและองค์ประกอบของอุตสาหกรรมไมซ์ (MICE)

- **M - Meeting (การประชุมองค์กร):** เป็นจุดเริ่มต้นพื้นฐานที่สุด ทุกจังหวัดทำได้โดยอาศัยโรงแรมประเภท ๓ (มีห้องประชุม/ห้องอาหาร) และประเภท ๔ (มีห้องประชุมและห้องอาหารพร้อม)
- **I - Incentive (การเดินทางเพื่อเป็นรางวัล):** การพาพนักงานหรือตัวแทนจำหน่ายที่ทำยอดขายได้ตามเป้าเดินทางไปเปิดประสบการณ์ใหม่และประชุมร่วมกัน
- **C - Convention / Conference (การประชุมวิชาชีพ):** การประชุมของสมาคม กลุ่มวิชาชีพ หรือบุคลากรทางการแพทย์
- **E - Exhibition (งานแสดงสินค้า):** งานแสดงสินค้านั้นรูปแบบ B๒B (Business-to-Business) เพื่อเจรจาซื้อขายล็อตใหญ่ระดับการค้า ไม่ใช่งานขายปลีกทั่วไป

๓. พฤติกรรมและมูลค่าทางเศรษฐกิจของนักเดินทางไมซ์

- ความแตกต่างจากนักท่องเที่ยวทั่วไป: นักเดินทางไมซ์เดินทางมาเพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ การประชุม หรือแลกเปลี่ยนความรู้ โดยมีผลพลอยได้คือการท่องเที่ยวต่อหลังบรรลุนิติภาวะ
- ยอดใช้จ่ายสูง: นักเดินทางไมซ์มีกำลังซื้อสูงกว่านักท่องเที่ยวทั่วไป ๓-๔ เท่า (ข้อมูลปี ๒๕๖๑ นักท่องเที่ยวทั่วไปใช้จ่ายประมาณ ๔,๔๐๓ บาท/วัน ขณะที่นักเดินทางไมซ์ใช้จ่ายสูงถึง ๑๔,๕๘๕ บาท/วัน)
- การวางแผนล่วงหน้า: การจัดงานไมซ์จะทราบล่วงหน้าหลายเดือน ทำให้เมืองเจ้าภาพและโรงแรมสามารถเตรียมความพร้อมล่วงหน้าได้ และนักเดินทางไมซ์มากกว่า ๖๐% มักเดินทางกลับมาท่องเที่ยวซ้ำในพื้นที่

๔. ยุทธศาสตร์และแนวโน้มการพัฒนาไมซ์ในภาคเหนือ

- ๓ Shifts (การปรับเปลี่ยนมุมมองการจัดงาน): ปรับจากการดูแลจำนวนคนเข้างานหรือการจัดงานเสร็จสิ้น (Output) ไปสู่การวัดมูลค่าการใช้จ่าย คุณภาพงาน การเกิดการลงทุน และองค์ความรู้ที่ได้รับ (Outcome & Impact)
- อุตสาหกรรมเป้าหมายภาคเหนือ: มุ่งเน้นกลุ่ม Creative Culture, Wellness, Longevity (สุขภาวะและการมีชีวิตรอยู่อย่างมีคุณภาพ) รวมถึงนิคมอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล (เช่น ลำพูน)
- การรองรับกลุ่ม Digital Nomad: ภาคเหนือ (เช่น เชียงใหม่ ลำปาง แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน) เป็นจุดหมายระดับโลกของกลุ่มนักทำงานดิจิทัล เนื่องจากบรรยากาศสงบ ค่าครองชีพเหมาะสม และมีวิถีชีวิตที่เอื้อต่อการทำงานระยะยาว (๓-๕ เดือน) ซึ่งสร้างการใช้จ่ายในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

๕. บทบาทของ อบจ. ในการขับเคลื่อนไมซ์ (Local GL Engine)

- สถานะของ อบจ.: อบจ. ไมซ์ฮอตสปอต แต่ทำหน้าที่เป็น ผู้ส่งเสริม สนับสนุน และตัวกลาง เชื่อมโยง ส่วนราชการ หอการค้า สมาคมอุตสาหกรรม และชุมชน
- ๓ เส้นทางเข้าสู่ไมซ์ของท้องถิ่น:
 ๑. การสร้างงานใหม่ขึ้นในพื้นที่
 ๒. การดึงงานจากภายนอกเข้ามาจัด
 ๓. การยกระดับงานเดิมที่มีอยู่แล้ว (Home-grown events) ให้ขยายสเกลและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ (Up-scale & Up-skill)
- การพัฒนา MICE Premium Product: ยกระดับสินค้า OTOP และผลิตภัณฑ์ชุมชน ด้านดีไซน์ บรรจุภัณฑ์ และเรื่องราว เพื่อผลิตเป็นของขวัญ/ของชำร่วยระดับพรีเมียมสำหรับงานประชุม

๖. เครื่องมือ MICE Canvas และกรอบเวลาปฏิบัติงาน (Roadmap ๓ เดือน)

- MICE Canvas: แบบกรอบการทำงาน ๑๒ ช่อง แบ่งเป็น ๓ ระยะ (วิเคราะห์ตลาด/วางแผน -> ออกแบบ กิจกรรม -> ลงมือปฏิบัติจริง) สำหรับให้ อบจ. นำไปทำ Workshop วางแผนโครงการ
- แผนการดำเนินงานสำหรับ อบจ. :
 - ภายใน ๒ สัปดาห์แรก: ทดลองกรอก MICE Canvas ทำบันทึกเสนอผู้บริหาร (สรุปในกระดาษ A๓ แผ่นเดียว)
 - ภายใน ๑ เดือน: เริ่มเก็บข้อมูลสถิติพื้นฐาน (Baseline Data) เช่น อัตราการเข้าพักและจำนวนคืนที่พักของผู้เข้าร่วมงาน
 - ภายใน ๒ เดือน: แสวงหาพันธมิตรอย่างน้อย ๑ ราย และหารือกรอบอำนาจ/งบประมาณร่วมกับฝ่ายกฎหมายและกองคลัง
 - ภายใน ๓ เดือน: ทบทวนผลการดำเนินงานตามวงจร PDCA

๗. การประเมินเมืองไมซ์ (MICE City)

- เกณฑ์การประเมิน: ใช้เกณฑ์ ๔ ด้าน ๓๖ ตัวชี้วัด ครอบคลุมการเดินทาง ที่พัก สถานที่จัดงาน กิจกรรม ท่องเที่ยว ภาพลักษณ์ ความปลอดภัย อาชญากรรม อุทกภัย และมลพิษ/ฝุ่น

- สถานะในภาคเหนือ: ปัจจุบันมีเมืองไมซ์ ได้แก่ เชียงใหม่ และ พิชญโลก โดยมี เชียงราย ที่กำลังอยู่ในกระบวนการเข้ารับการประเมิน

การประยุกต์ใช้ MICE Canvas สำหรับจังหวัดลำปาง ตามแนวทางของ สสปน. (TCEB) มีโครงสร้างและการกรอกข้อมูลเพื่อวางแผนจัดงานไมซ์และขับเคลื่อนเศรษฐกิจท้องถิ่น ดังนี้:

๑. โครงสร้างพื้นฐานของ MICE Canvas

MICE Canvas ประยุกต์มาจาก Business Model Canvas โดยแบ่งออกเป็น ๑๒ ช่อง ใน ๓ ระยะการทำงานหลัก:

- ระยะที่ ๑ (การอ่านตลาดและวางแผน): การวิเคราะห์จุดแข็งพื้นที่ โอกาสทางธุรกิจ กลุ่มเป้าหมาย และการจัดทำ Business Plan
- ระยะที่ ๒ (การออกแบบกิจกรรมและทีมงาน): การกำหนดรูปแบบงาน บทบาทของหน่วยงาน และการสร้างพันธมิตร
- ระยะที่ ๓ (การลงมือปฏิบัติและวัดผล): การดำเนินงานจริง การบริหารจัดการ และการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจ

๒. ตัวอย่างการลงข้อมูลใน Canvas ของลำปาง

จากการวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัดลำปางตามที่ปรากฏในแหล่งข้อมูล มีรายละเอียดสำคัญในแต่ละส่วน ดังนี้:

- จุดแข็งและต้นทุนของพื้นที่ (Baseline & Potential):
 - สถานที่จัดงาน: มีหอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ที่สามารถรองรับการประชุมขนาดใหญ่ระดับภูมิภาคได้
 - ที่พักรองรับ: มีศักยภาพที่พักรวมประมาณ ๓,๐๐๐ ห้อง (เช่น โรงแรมเวียงลักษณ์, โรงแรมทิรา ฯลฯ)
 - ผลิตภัณฑ์และอัตลักษณ์ท้องถิ่น: มีสินค้า OTOP และอัตลักษณ์ท้องถิ่น (เช่น เซรามิกขามตราไก่) ที่สามารถนำมาพัฒนาต่อยอดเป็น MICE Premium Product สำหรับเป็นของขวัญ/ของชำร่วยพรีเมียมในงานประชุม
- บทบาทของ อบจ. ลำปาง (ช่องที่ ๖ ของ Canvas):
 - อบจ. ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นออร์แกนเซอร์จัดงานเอง
 - อบจ. ทำหน้าที่เป็น ผู้ส่งเสริม/สนับสนุน (Supporter) และ ตัวกลางเชื่อมโยง (Connector/Facilitator) ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ หอการค้า สมาคมอุตสาหกรรม และชุมชนในพื้นที่
 - สามารถเลือกกระด้นการมีส่วนร่วมได้ เช่น การเป็นผู้กำหนดทิศทาง การสนับสนุนงบประมาณ/สถานที่ หรือการร่วมพัฒนาผู้ประกอบการท้องถิ่น
- กลุ่มเป้าหมายและการสร้างผลกระทบ (Outcome & Impact):
 - มุ่งเน้นดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวไมซ์และกลุ่มทำงานดิจิทัล (Digital Nomad) ที่มีกำลังซื้อสูงและต้องการพื้นที่สงบในการทำงาน
 - ประเมินผลงานจากตัวเลขเงินหมุนเวียนในท้องถิ่น (Economic Impact) การเกิดการลงทุน และโอกาสที่นักท่องเที่ยวจะกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ มากกว่าการวัดเพียงจำนวนคนเข้าร่วมงาน

๓. กรอบเวลาและขั้นตอนการนำไปใช้งาน (Roadmap ๓ เดือน)

เพื่อให้ นำ MICE Canvas ไปปฏิบัติได้จริง มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้:

๑. ภายใน ๒ สัปดาห์แรก: ลองกรอกข้อมูลลงในแบบ Canvas ขนาด A๓ เพื่อสรุปทำบันทึกเสนอผู้บริหารในกระดาษ ๑ หน้า

๒. ภายใน ๑ เดือน: เริ่มจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data) เช่น อัตราการเข้าพักและจำนวนคืนที่พักของผู้เข้าร่วมงาน
๓. ภายใน ๒ เดือน: แสวงหาพันธมิตรอย่างน้อย ๑ ราย และหารือกรอบอำนาจ/งบประมาณร่วมกับฝ่ายกฎหมายและกองคลัง
๔. ภายใน ๓ เดือน: ทบทวนผลการทำงานครบทั้ง ๑๒ ช่องตามวงรอบ PDCA เพื่อวางแผนโครงการอย่างเป็นระบบ

Digital Nomad (กลุ่มคนที่ทำงานผ่านระบบออนไลน์และเดินทางเปลี่ยนสถานที่ทำงานไปเรื่อยๆ) มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมใหม่ในภาคเหนือ ดังนี้

- การสร้างรายได้และกระจายการใช้จ่ายสู่ท้องถิ่นในระยะยาว: แม้กลุ่ม Digital Nomad จะกินง่ายอยู่ง่าย ซื้ออาหารและใช้ชีวิตร่วมกับชาวบ้านในชุมชน แต่คนกลุ่มนี้ทำงานสร้างรายได้สูงระดับแสนหรือล้านบาท การมาพำนักระยะยาวครั้งละ ๓-๕ เดือน จึงช่วยเกิดการใช้จ่ายหมุนเวียนและกระจายรายได้สู่เศรษฐกิจฐานรากอย่างต่อเนื่อง
- สร้างชื่อเสียงในระดับโลก: โดยเฉพาะ จังหวัดเชียงใหม่ ถือเป็นหนึ่งในพื้นที่เป้าหมายที่มีกลุ่ม Digital Nomad เดินทางมาพำนักรวมมากที่สุดติดอันดับโลก จนเกิดการแนะนำปากต่อปากและเกิดย่านที่เป็นมิตรต่อการทำงาน (Nomad Friendly District)
- ตอบโจทย์กับอัตลักษณ์และบรรยากาศของภาคเหนือ: สภาพแวดล้อมที่เงียบสงบ ค่าครองชีพเหมาะสม และวิถีชีวิตที่ไม่เร่งรีบของภาคเหนือ เอื้อต่อกลุ่มนักพัฒนาซอฟต์แวร์ โปรแกรมเมอร์ หรือบุคลากรสายดิจิทัลที่ต้องการสมาธิในการทำงาน ซึ่งแตกต่างจากพื้นที่ภาคใต้ที่เน้นกลุ่มธุรกิจการเงินหรืออสังหาริมทรัพย์
- สะท้อนการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจและโมเดลยุคใหม่: การเข้ามาของ Digital Nomad เป็นสัญญาณ (Signal) สำคัญที่แสดงให้เห็นว่าภาคเหนือไม่ได้มีเพียงภาคเกษตรกรรมหรือการท่องเที่ยววัฒนธรรมแบบเดิม แต่ยังมีศักยภาพเชื่อมโยงกับ อุตสาหกรรมดิจิทัล เทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ๆ ในอนาคต

จากการบรรยายของ สสพ. (TCEB) มีการยกตัวอย่าง MICE Premium Product (สินค้าพรีเมียมสำหรับงานประชุมและนิทรรศการ) ของจังหวัดต่าง ๆ ที่นำมาใช้เป็นของขวัญและของชำร่วยในงานประชุม ดังนี้

- จังหวัดเชียงราย: กระเป๋ากันน้ำ (กระเป๋าทะลิกจากเชียงราย)
- จังหวัดพิษณุโลก:
 - ยาหม่องสมุนไพรการบูร
 - เข็มกลัดดอกปีบ
- จังหวัดสุโขทัย: ยาตมมะกรูด
- จังหวัดตราด: บ้านรักทะเล (ของที่ระลึกจากทะเลมะพร้าว)
- จังหวัดเชียงใหม่: ผลิตภัณฑ์ลายไม้

ข้อแตกต่างระหว่าง MICE Premium Product กับสินค้า OTOP ทั่วไป: ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ด้านในอาจมีความคล้ายคลึงกับสินค้าพัฒนาชุมชนหรือ OTOP เดิม แต่ถูกนำมา ยกกระดับบรรจุภัณฑ์ (Packaging) ปรับการออกแบบ ทำตราสัญลักษณ์หรือออกแบบฉลากใหม่เฉพาะงานประชมนั้น ๆ เพื่อมอบให้แก่ นักเดินทางไมซ์และคณะผู้บริหาร

การบรรยาย “ฝึกกำลังท้องถิ่น เพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากที่ยั่งยืน”

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รณรงค์ จันได
ประจําภาควิชานโยบายสังคม การพัฒนาสังคมและการพัฒนาชุมชน
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เป็นหนึ่งในทีมงานของการประเมินรางวัลพระปกเกล้าในอีก ๑๐ ปีเราจะทำงานแบบเดิมไม่ได้ จึงขอเสนอว่า

๑. บทบาทใหม่ของ อบจ. ในการทำงานที่จะไม่ทำงานเอง

๒. เลือกเครื่องยนต์ขับเคลื่อนในการทำงาน

๓. ออกแบบความร่วมมือ

๔. มีแผนเริ่มต้นที่ดี

จากคนที่ต่างคนต่างทำงาน ต่อไปบทบาทใหม่ก็จะเป็น ท้องถิ่นเติบโตไปด้วยกัน ซึ่งในการสัมมนาครั้งนี้ก็จะพูดถึง Ecosystem, Collaboration, and Co creation จึงจะเน้นโมเดลการพัฒนาท้องถิ่นที่ไม่ใช่ในวัฏกรรมเจตนารมณ์ของการเปลี่ยนแปลงตัวชีวิตของรางวัลพระปกเกล้า ถึงเวลาแล้วที่จะต้องเปลี่ยนโจทย์การพัฒนาเดิม จากการสังเคราะห์ในการพัฒนา คือ การให้คน ให้เงิน ให้เครื่องจักร ต่อไปจะเปลี่ยนแปลงมาเป็นระบบนิเวศการทำงานใหม่หรือ Ecosystem

องค์กรปกครองท้องถิ่นของเราจะทำอะไรให้เกิดความต่อเนื่องยั่งยืน ซึ่งต้องมาตีโจทย์กระบวนการด้วยกัน การสร้างให้เกิดเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืนคืออะไร ความยั่งยืนใน ๔ มิติที่เราจะพูดถึงในวันนี้ก็คือ

๑. มีรายได้เพิ่มขึ้นและสม่ำเสมอ เศรษฐกิจที่เติบโตอย่างแข็งแกร่ง

๒. สังคมที่คนตัวเล็กหรือคนรุ่นใหม่ได้รับโอกาส

๓. สิ่งแวดล้อมที่สามารถสร้างรายได้โดยไม่ทำลายทุนทรัพยากร

๔. กลไกสถาบันจะเปลี่ยนผู้นำหรือหมดงบประมาณแล้วไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้

การยกระดับด้านการพัฒนาการข้ามขีดจำกัดแบบเดิม ในวันนี้ จึงขอนำเอาความคิดของวิทยาการผนวก Local Growth Engine เครื่องยนต์ขับเคลื่อนการเติบโตของท้องถิ่น ทำให้ท้องถิ่นได้ค้นพบเครื่องยนต์ของตนเอง โดยใช้ตลาด ความรู้ นวัตกรรม และความร่วมมือมาสร้างคุณค่า ถึงเวลาเปลี่ยนโจทย์การพัฒนา จากการสังเคราะห์ ให้คน ให้เงิน ให้เครื่องจักร ไปสู่การสร้างระบบนิเวศการเติบโต Ecosystem Designer อบท. ของเราจะทำอะไร ให้เกิดความต่อเนื่อง ยั่งยืน ดีไซน์ร่วมกับกระบวนการออกแบบด้วยกันเกิดเศรษฐกิจฐานรากที่ยั่งยืน เริ่มต้นที่

๑. เริ่มที่เข้าใจตลาดเพื่อขายได้จริง หยุดตั้งคำถามว่าชุมชนผลิตอะไรได้ เป็นคำถามแรก แต่ให้เข้าใจว่าให้เข้าใจตลาด การออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยมีเป้าหมายลูกค้าต้องการอะไร มาตรฐานคุณภาพระดับใดจึงจะสามารถแข่งขันได้ โลกชั้นตลาดเป้าหมายอยู่ที่ไหน และใครจะเป็นผู้นำในการเปิดตลาดให้กับชุมชน

๒. ความยั่งยืนคือจุดแข็งทางการแข่งขัน การรักษาสิ่งแวดล้อมไม่ใช่ภาระแต่คือโอกาสสร้างจุดขายและเพิ่มมูลค่าซึ่งจะเน้นที่ Eco-Friendly การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม Circular Economy เศรษฐกิจหมุนเวียนใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า Zero Waste การลดของเสียในกระบวนการให้เป็นศูนย์และ Green Products การสร้างผลิตภัณฑ์สีเขียวที่ตอบโจทย์ตลาดโลก

๓. เชื่อมโยงห่วงโซ่ปดลือกคอกขวด เริ่มตั้งแต่การเลือกวัตถุดิบกระบวนการผลิต (ปดลือกคอกขวด) การแปรรูปบรรจุภัณฑ์ (ปดลือกคอกขวด) การตลาด ส่งมอบและการจัดการของเสีย ให้เลิกพัฒนาเฉพาะตัวสินค้าเดียว ๆ แบบแยกส่วน เปลี่ยนเป็นนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาแก้คอกขวดในแต่ละจุด เพื่อเพิ่มภาพคุณภาพและมูลค่าตลอดทั้งห่วงโซ่

๔. คนและชุมชนคือศูนย์กลางอย่างแท้จริง ชุมชนไม่ใช่ผู้รับโครงการ แต่คือผู้ขับเคลื่อนจะเป็นเจ้าของปัญหาเจ้าของความรู้ เป็นผู้ร่วมออกแบบและตัดสินใจ เป็นผู้ได้รับและกระจายประโยชน์ ทั้งนี้ชุมชนนั้น จะล้อมรอบไปด้วยอปท. รัฐ ธุรกิจ และมหาวิทยาลัย หัวใจสำคัญคือ อบจ. ต้องสร้างพื้นที่กลางให้ทุกภาคส่วนทำงานร่วมกันอย่างเท่าเทียม

๕. ความร่วมมือข้ามพื้นที่ Local-to-Local ท้องถิ่นไม่จำเป็นต้องทำทุกอย่างเอง หรือลงทุนซ้ำซ้อน แต่จะมี ๑. ความรู้ Knowledge มีการแลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยีและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ๒. Supply เชื่อมโยงแหล่งวัตถุดิบและฐานข้ามพื้นที่ ๓. มีการสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการและระดับภูมิภาคต่างประเทศ และ ๔. การใช้ทรัพยากรโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ร่วมกัน

๖. ความรู้และงานวิจัย เป็นพลังยกระดับพื้นที่เปลี่ยนจากมหาวิทยาลัยชุมชน มาเป็นมหาวิทยาลัยร่วมผลิตความรู้จากโจทย์จริง มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเฉพาะพื้นที่ การบ่มเพาะผู้ประกอบการและพัฒนาทักษะคนในชุมชน มีการสร้างฐานข้อมูลเพื่อให้ชุมชนได้ตัดสินใจเอง และพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลเชิงประจักษ์

๗. นโยบายและกฎระเบียบที่เอื้ออำนวย นวัตกรรมท้องถิ่นมักติดขัดและตายลงเพราะงบประมาณ กฎหมายขั้นตอนราชการ หรือการทำงานแบบแยกส่วน ทั้งนี้ กฎระเบียบที่เอื้ออำนวย คือ ๑. สร้างพื้นที่ทดลองนโยบาย กติกาที่เอื้อต่อความร่วมมือ ๒. บูรณาการแผนงานและงบประมาณข้ามหน่วยงานหน่วยงาน ๓. ออกแบบนโยบายที่สอดคล้องกับบริบทเฉพาะพื้นที่ ๔. เปลี่ยนระบบวัดผลจากผู้เข้าร่วมเป็นผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจ

LGE Local Growth Engine แตกต่างจากการพัฒนาชุมชนแบบเดิมอย่างไร การพัฒนาชุมชนแบบเดิมเริ่มจากงบประมาณหรือกิจกรรมเป็นจุดเริ่มต้น ขอบเขตการทำงาน : สนับสนุนผลิตภัณฑ์เป็นรายชิ้น ผู้กำหนดทิศทาง: หน่วยงานภายนอกเป็นผู้กำหนด การใช้เทคโนโลยี: ใช้ตามที่รัฐมีให้ เป้าหมายการวัดผล : วัดจำนวนกิจกรรมและผู้เข้าร่วม จุดสิ้นสุด: สิ้นสุดเมื่อโครงการหมดงบ

สำหรับ Local Growth Engine (LGE) จุดเริ่มต้น : เริ่มจากโจทย์พื้นที่และความต้องการตลาด ขอบเขตการทำงาน: พัฒนาทั้งห่วงโซ่คุณค่า ผู้กำหนดทิศทาง: ชุมชนและภาคีเครือข่ายร่วมออกแบบ การใช้เทคโนโลยี: เลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับปัญหา เป้าหมายการวัดผล: วัดคุณค่ารายได้ความเข้มแข็งและความยั่งยืน จุดสิ้นสุด: สร้างระบบที่ดำเนินการต่อและขยายผลได้เอง

กระบวนการทำงานแบบครบวงจร (LGE Workflow) ๑. ค้นหาทุนและศักยภาพพื้นที่ ๒. วิเคราะห์ช่องว่างตลาดและความต้องการ ๓. ระบุจุดติดขัดในห่วงโซ่คุณค่า ๔. ร่วมออกแบบนวัตกรรม ๕. ทดลองในพื้นที่จริง ๖. ประเมินผล ๓ มิติคือ เศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม ๗. พัฒนานโยบายรองรับ ๘. ขยายผลเชื่อมโยงท้องถิ่นอื่น

ทั้งนี้ การทำงานจะมีระดับความร่วมมือ ๔ ระดับ คือ

Step ๑. ช่วยกันเป็นครั้งคราว เช่น ให้ยืมสถานที่ช่วยประชาสัมพันธ์

Step ๒. แบ่งบทบาทไม่ซ้ำซ้อน เช่น การจัดปฏิทินท่องเที่ยวไม่ให้ชนกัน

Step ๓. ใช้ทรัพยากรและรับผิดชอบผลลัพธ์ร่วมกัน เช่น พัฒนาห่วงโซ่สินค้าร่วม

Step ๔. กำหนดจุดหมาย ลงทุนร่วมรับความเสี่ยงและรับประโยชน์ร่วมกัน

การจัดทำ MOU เป็นเพียงประกาศเจตนา แต่ Collaboration ของจริงต้องเห็นการจัดงานทรัพยากรอำนาจตัดสินใจ และการแบ่งปันผลลัพธ์ที่ชัดเจน

วิเคราะห์ระบบนิเวศพื้นที่ของ อบจ. ๑.ใครคือเจ้าของปัญหาที่แท้จริง ๒. ใครมีทรัพยากรหรือความสามารถที่ช่วยแก้ไขปัญหาได้ ๓.ใครมีอำนาจตัดสินใจหรือปลดล็อกกฎหมาย ๔. ใครเป็นผู้ซื้อ ผู้ใช้ หรือผู้จ่ายเงินซื้อผลลัพธ์ ๕.ใครที่ไม่ได้อยู่วงสนทนาแต่จำเป็นต้องอยู่ ๕ ข้อนี้จะนำไปสู่ Co-Creation เปลี่ยนจาก “ทำให้ประชาชน” ไปสู่ “การทำร่วมกับประชาชน” เพื่อร่วมรับประโยชน์ ร่วมกำหนดโจทย์ ร่วมประเมินและร่วมลงมือทำ และบททดสอบสำคัญ โครงการของท่าน เป็น Co-Creation ของจริงหรือไม่ โดยมีคำถามที่ว่า ใครเป็นผู้กำหนดโจทย์ ใครเป็นคนตัดสินใจ ใครเป็นผู้ลงทรัพยากร ใครเป็นผู้รับความเสี่ยง ใครเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์สูงสุด หากคำตอบของทุกข้อคือ อบท. แสดงว่าโครงการนั้นยังไม่ใช่ Co-Creation

เมื่อถอดรหัสเครื่องยนต์เศรษฐกิจฐานราก ซึ่งจะประกอบไปด้วย ทุนพื้นที่ ตลาดคุณภาพ นวัตกรรม เครือข่ายความร่วมมือ และกติกาที่เอื้ออำนวย จึงเท่ากับ เครื่องยนต์เศรษฐกิจฐานรากที่สมบูรณ์

และเมื่อสมการขาดหาย มีสินค้าแต่ขาดตลาด = ขาดทุนผลิตก่อ มีโครงการดีแต่ติดกติกา = นวัตกรรมเกิดไม่ได้ มีงบแต่ขาดเจ้าของร่วม = โครงการจบงานไม่เดินต่อ มีรายได้แต่ขาดการกระจาย = รวยกระจุกไม่ยั่งยืน.

กล่าวทักทายผู้เข้าร่วมอบรม ตาม "โครงการขับเคลื่อนท้องถิ่นด้วยแนวคิด Local Growth Engine ของ บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคเหนือ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙"

โดย นายอนุวัธ วงศ์วรรณ นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย

เรียน ท่านรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประธานสมัชชารององค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคเหนือ ตลอดจนคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้าราชการ และบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดทุกท่าน กระผมในนามของสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย รู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มาร่วมพิธีเปิดการอบรมเชิงวิชาการ "โครงการขับเคลื่อนท้องถิ่นด้วยแนวคิด Local Growth Engine ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคเหนือ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙" ณ จังหวัดลำปางในวันนี้

สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย มีภารกิจสำคัญในการส่งเสริมความเข้มแข็งและพัฒนาศักยภาพขององค์การบริหารส่วนจังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งโครงการนี้ถือเป็นหนึ่งโครงการสำคัญที่สมาคมฯ ได้อนุมัติสนับสนุนงบประมาณในการจัดอบรม เนื่องจากเล็งเห็นตรงกันว่า ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง และความท้าทายทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะหยุดอยู่เพียงภารกิจเดิมไม่ได้ ต้องยกระดับตนเองไปสู่ Local Growth Engine หรือนวัตกรรมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก เพื่อพี่น้องประชาชน การที่คณะผู้บริหารและบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้ง ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ มารวมพลังกันในครั้งนี้ ไม่เพียงแต่เป็นการเพิ่มพูนความรู้เรื่อง การนำนวัตกรรมเทคโนโลยีและทุนทางวัฒนธรรมมาต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง ซึ่งสมาคมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า โมเดลความสำเร็จ และแนวคิดที่ได้จากการอบรมเชิงวิชาการในครั้งนี้ จะกลายเป็นต้นแบบสำคัญที่สมาคมจะได้นำไปถอดบทเรียนและขยายผลเพื่อเป็นประโยชน์แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคอื่น ๆ ต่อไป

ในนามสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย ขอขอบพระคุณ ท่านรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่ได้เดินทางมามอบทิศทางนโยบาย ขอขอบคุณจังหวัดลำปาง และองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางที่ให้การต้อนรับอย่างอบอุ่น สมัชชารององค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคเหนือ ที่ได้เข้าร่วมโครงการที่เป็นประโยชน์ในครั้งนี้ และขอเป็นกำลังใจให้ผู้เข้าร่วมอบรมทุกท่านนำองค์ความรู้ไปขับเคลื่อนท้องถิ่นเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนต่อไป

นอกจากนี้ แล้ว นายอนุวัธ ยังได้กล่าวพูดคุยกับชาว อบจ. ว่า บางท่านคงรับทราบแล้วมั้ง เมื่อวานนี้ ทาง วปอ. มีการหยิบยกเรื่องเกี่ยวกับการจะยุบ อบจ. โดยถ่ายโอนเจ้าหน้าที่ไปอยู่ อบต.และ เทศบาลซึ่งก็ไม่ใช่ครั้งแรกที่เป็นการเสนอแนะ แต่อย่างไรก็ตามทางเราเองก็ต้องปรับตัวให้มีความสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งขณะนี้ ทางสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย ก็ได้ดำเนินการเรื่องเกี่ยวกับการขอถ่ายโอน อสม. มาอยู่กับ รพ.สต.และก็อยู่กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งจะได้เป็นการดูแลในด้านปฐมภูมิพร้อม ๆ กัน

ในการนี้ก็ได้รับการต่อต้านจากกระทรวงสาธารณสุขพอสมควร เมื่อวานนี้ท่านปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้ออกมาบอกว่า ขอให้ถ่ายโอน รพ.สต.เอาไปให้ครบก่อน ค่อยถ่ายโอน อสม. ผมเองก็คิดว่าการถ่ายโอน รพ.สต.กับการถ่ายโอน อสม. ถึงแม้จะเป็นเรื่องเดียวกัน แต่มันคนละบริบท การถ่ายโอน รพ.สต.ในจังหวัดภาคเหนือของเราได้ถ่ายโอนครบ ๑๐๐% ก็มีจังหวัดแพร่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำพูน ก็มีความพร้อมที่จะรับถ่ายโอน อสม.ต่อไป ก็จะเป็นเรื่องที่พวกเราจะขับเคลื่อนกันต่อไป

ขณะนี้ก็ได้รับการบรรจุการถ่ายโอน อสม.อยู่ในแผน ๓ แผนการกระจายอำนาจแผนที่ ๓ ซึ่งก็ขอให้ทุก ๆ ท่านได้ให้ความสนใจ แผน ๒ จะหมดลงแล้ว แผน ๓ ก็จะได้ทำประชาคมกันในเร็ว ๆ วันนี้ ก็ขอให้ท่านได้รู้ณาศึกษาว่า แผน ๓ ในการกระจายอำนาจมีอะไรเกี่ยวข้องกับ อบจ.บ้าง และท่านคิดว่ามีอะไรที่จะต้องแก้ไขเพิ่มเติม ก็ขอให้แจ้งมาขอให้พวกเราได้ให้ความสนใจกับการแผนการกระจายอำนาจแผน ๓ โดยเฉพาะนายก อบจ.แต่ละท่าน และนอกจากนั้นก็ขอฝากด้วยครับว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดไหนที่ยังไม่ได้รับโอน รพ.สต.หรือว่ารับโอนไป ๓๐% ๔๐% ก็ขอความกรุณาท่านได้ช่วยพิจารณาในการรับโอนด้วย ซึ่งบางครั้งบางแห่งก็บอกว่าการรับโอน รพ.สต.เนี่ยจะเป็นภาระให้กับ อบจ.แต่ความจริงแล้วหน้าที่ของ อบจ. ก็คือว่า ไปประสานปัญหาต่าง ๆ ภาระต่าง ๆ ที่มี นายกฯ แต่ละคนที่สมัครเป็นนายก มากี่เพื่อที่จะมาช่วยกันแก้ไขปัญหาดัง ๆ ปัญหาไม่ว่าเราก็กต้องแก้ไข อย่างของผมก็ตีของเชียงรายก็ดี ก่อนเรารับโอนก็มีปัญหาเยอะเมื่อรับโอนมาแล้วเราก็กแก้ไขกันไปเรื่อย ๆ จนขณะนี้ รพ.สต. ที่ถ่ายโอนแล้วเกือบทุกแห่งสามารถที่จะอยู่ได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องพึ่งพางบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย บางแห่งนี้มีเงินเหลือเป็น ๑ - ๒ ล้านบาท ก็คิดว่าขอให้ท่านนายกทั้ง ๑๗ จังหวัดได้กรุณาโปรดไปพิจารณาทบทวน ถ้าวรับโอนมาเยอะ ๆ มันก็จะเป็นการแสดงว่า อบจ.เรา มีความพร้อมในการที่จะบริหารทุกจังหวัด การที่จะพูดว่ายูบเรานั้นก็จะได้ มันก็ต้องยากขึ้นและต้องคิดมากขึ้นนะ ก็ขอขอบคุณทุก ๆ ท่านที่ได้มาร่วมประชุมในวันนี้ ขอโอกาสนี้อำนวยความสะดวกให้ทุกท่าน ขอกราบอาราธนาเอาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ที่แต่ละคนแต่ละท่านได้เคารพนับถือ จงดลบันดาลให้ทุก ๆ ท่านจะมีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีครอบครัวที่เป็นสุข มีลูกมีหลานที่เป็นคนดี ท่านคิดประสงค์งานสิ่งใดหมาย ก็ขอให้สำเร็จลุล่วงสมความมุ่งมาดปรารถนาทุกสิ่งทุกประการด้วยเทอญ.

การศึกษาดูงาน LAMPANG GATEWAY

LAMPANG GATEWAY “ประตูแห่งโอกาส” เปิดพื้นที่เรียนรู้ สร้างรายได้ เชื่อมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ๑๓ อำเภอ สู่อนาคตลำปางอย่างยั่งยืน

ลำปางไม่ได้มีดีแค่รถม้าและเชรามิก...แต่ยังมีภูมิปัญญา ผู้คน เรื่องราว และของดีจากทั้ง ๑๓ อำเภอ ที่พร้อมก้าวออกสู่สายตาคนทั่วประเทศ

นี่คือแนวคิดสำคัญของ “LAMPANG GATEWAY” พื้นที่แห่งการเรียนรู้และเศรษฐกิจสร้างสรรค์แห่งใหม่ของจังหวัดลำปาง ที่เกิดจากความร่วมมือระหว่าง องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษาลำปาง และศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ อบจ.ลำปาง

โดยมุ่งพัฒนาให้พื้นที่แห่งนี้เป็นมากกว่าสถานที่ท่องเที่ยว แต่เป็น “ประตู” ที่เปิดโอกาสให้คนลำปางทุกกลุ่ม ทุกวัย ได้เรียนรู้ ถ่ายทอดภูมิปัญญา สร้างอาชีพ สร้างรายได้ และเชื่อมโยงผู้คนกับเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของจังหวัด

ตั้งอยู่บริเวณ พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง LAMPANG GATEWAY ได้ออกแบบพื้นที่ให้เชื่อมโยงเรื่องราวของลำปางผ่าน ๔ โซนสำคัญ

โซนที่ ๑ Heritage & Learning Hall

“อาคารแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้”

พื้นที่ที่จะพาผู้มาเยือนได้ทำความรู้จักลำปางผ่านนิทรรศการมีชีวิต ถ่ายทอดเรื่องราว ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต และอัตลักษณ์ของเมืองลำปาง

โซนที่ ๒ Lampang Proud

“ของดี ๑๓ อำเภอ รวมไว้ในพื้นที่เดียว”

พื้นที่จัดแสดงและจำหน่ายสินค้าชุมชนระดับพรีเมียมที่ผ่านการคัดสรรจาก ๑๓ อำเภอของจังหวัดลำปาง ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน อาหาร งานหัตถกรรม และสินค้าที่สะท้อนอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ เพราะทุกผลิตภัณฑ์ไม่ได้เป็นเพียง “สินค้า” แต่คือ เรื่องราว ความตั้งใจ และความภาคภูมิใจของคนลำปาง

โซนที่ ๓ Vital Cafe

“ร้านกาแฟวัยเก๋า”

เมื่อวัย ๖๐-๘๐ ปี กลับมาใส่ผ้ากันเปื้อน...พร้อมเสิร์ฟทั้งกาแฟและรอยยิ้ม

อีกหนึ่งพื้นที่ต้นแบบที่สะท้อนแนวคิด “สังคมสูงวัยอย่างมีคุณค่า”

เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุนับ ๖๐-๘๐ ปี ได้เรียนรู้และทำงานจริงในบทบาท บาร์ิสตาและพนักงานบริการ พัฒนาทักษะ สร้างรายได้ มีพื้นที่พบปะผู้คน และที่สำคัญคือได้เห็นคุณค่าของตนเองในสังคม เพราะที่นี่เชื่อว่า “อายุไม่ใช่ข้อจำกัดของการเริ่มต้นสิ่งใหม่”

โซนที่ ๔ Tourism Info Center

“จุดเริ่มต้นของการออกเดินทางไปสู่สัมผัสลำปางทั้ง ๑๓ อำเภอ”

ศูนย์บริการข้อมูลและเชื่อมโยงการท่องเที่ยว ที่จะช่วยให้นักท่องเที่ยวรู้จักสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรม วิถีชุมชน และของดีในพื้นที่ต่าง ๆ ของจังหวัดลำปาง

เป้าหมายสำคัญคือการ กระจายนักท่องเที่ยวจากจุดศูนย์กลางไปสู่ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวทั้ง ๑๓ อำเภอ เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้เกิดขึ้นในวงกว้าง

LAMPANG GATEWAY...มากกว่าประตูสู่ลำปาง

จากพื้นที่แห่งหนึ่ง ถูกพัฒนาให้กลายเป็น “พื้นที่แห่งโอกาส” ที่เชื่อมโยงคนทุกวัยเข้ากับการเรียนรู้ อาชีพ รายได้ สินค้าชุมชน และการท่องเที่ยว

เปิดโอกาส สร้างรายได้ พัฒนาคุณภาพชีวิต

คือหัวใจของ LAMPANG GATEWAY ที่ต้องการให้คนลำปางทุกกลุ่ม ทุกวัย ได้มีพื้นที่แสดงศักยภาพอย่างเท่าเทียม

และในอีกมุมหนึ่ง นักท่องเที่ยวที่เดินทางผ่านประตูแห่งนี้ จะไม่ได้เพียง “ผ่านลำปาง” แต่จะได้ รู้จักลำปาง เข้าใจลำปาง และออกไปค้นพบเรื่องราวของลำปางในทั้ง ๑๓ อำเภอ

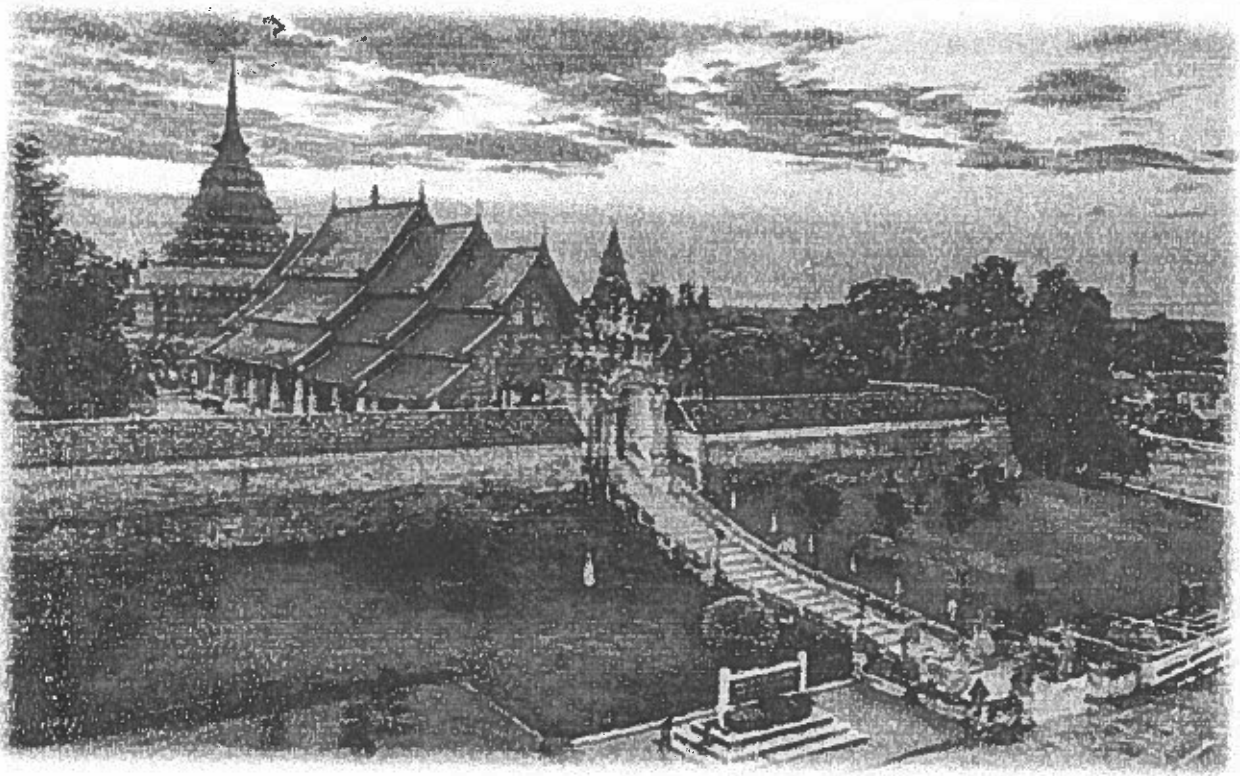
นี่จึงไม่ใช่เพียง “Gateway” ในความหมายของสถานที่

แต่คือ “ประตูแห่งโอกาส” ที่พร้อมเปิดทางให้ภูมิปัญญา ผู้คน และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของลำปาง ก้าวไปข้างหน้าอย่างภาคภูมิใจและมั่นคง

การศึกษาฐาน วัดพระธาตุลำปางหลวง (พระอารามหลวง)

ตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

วัดพระธาตุลำปางหลวง ตั้งอยู่ในเขตตำบลลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง เป็นวัดไม้โบราณที่มีความสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย ตัววัดตั้งอยู่บนเนินดินโบราณที่มีกำแพงศิลาแลงล้อมรอบ แสดงถึงรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบ "เวียงผา" หรือเมืองป้อมปราการในสมัยโบราณ

ประวัติความเป็นมาตามตำนานและประวัติศาสตร์

ตำนานพุทธกาลและลัมพกัปปะนคร

ตามตำนาน *ลัมพกัปปชินกาล* กล่าวว่า ในสมัยพุทธกาล สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพร้อมด้วยพระอานนที่ได้เสด็จมาโปรดสัตว์ในดินแดนแถบนี้ ได้มี ลัวะอายุคอน นำนํ้าผึ้งบรรจุกระบอกไม้ไผ่มาถวาย พระพุทธองค์จึงทรงทำนายว่าสถานที่แห่งนี้จะกลายเป็นเมืองใหญ่ชื่อ "ลัมพกัปปะนคร" และได้ทรงสลักระเบศธาตุ ๑ เส้น ถวายแก่ลัวะอายุคอน ซึ่งต่อมาได้นำไปบรรจุไว้ในองค์พระธาตุเจดีย์

ตำนานยุคทริภุชชัย

ในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๓ (ประมาณ พ.ศ. ๑๒๑๘) พระนางจามเทวี ปฐมกษัตริย์แห่งนครทริภุชชัย ได้เสด็จมานมัสการพระบรมสารีริกธาตุ และทรงโปรดให้สร้างสถาปัตยกรรมครอบองค์พระธาตุเจดีย์เดิม พร้อมทั้งสร้างวิหารและบุรณะป้อมปราการรอบเนินดิน

วีรกรรมหนานทิพย์ช้าง

วัดพระธาตุลำปางหลวงมิได้เป็นเพียงศูนย์รวมจิตใจทางศาสนาเท่านั้น แต่ยังเป็นสมรภูมิสำคัญในประวัติศาสตร์ล้านนา ช่วงพุทธศตวรรษที่ ๒๓ รอยกระสุนปืนบริเวณรั้วทองเหลือง (รั้วสำริด) รอบองค์พระธาตุเจดีย์ยังคงปรากฏให้เห็นจนถึงปัจจุบัน เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์การกอบกู้อิสรภาพของราชวงศ์ทิพย์จักร (เจ้าเจ็ดตน) หนานทิพย์ช้าง (หรือ พญาเจ้าแสนศึกสุรสีรี) เป็นบุคคลสำคัญยิ่งในประวัติศาสตร์ล้านนาและนครลำปาง โดยเป็นวีรบุรุษผู้กอบกู้เมืองลำปางจากการครอบงำของพม่า และเป็นต้นราชวงศ์ "ทิพย์จักราธิวงศ์" (หรือ ตระกูลเจ้าเชียงใหม่ / เจ้าทางเหนือ) ซึ่งเป็นบรรพบุรุษของเจ้าผู้ครองนครลำปาง เชียงใหม่ และลำพูน

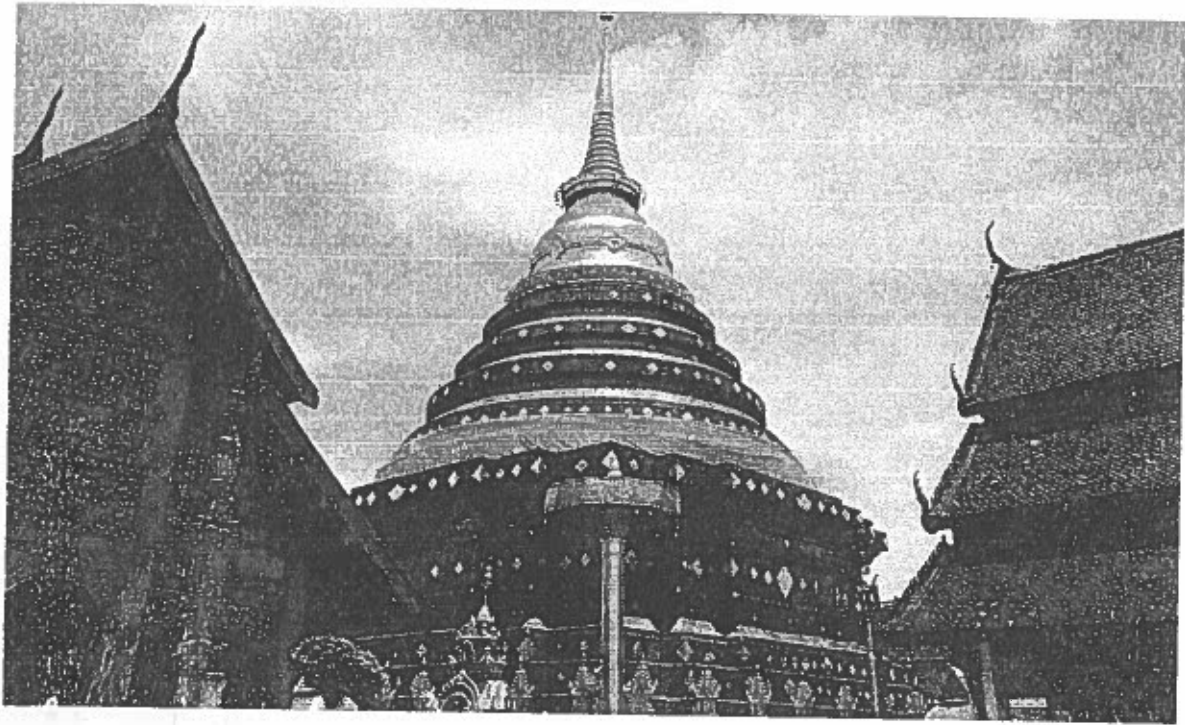
- ชาตिकाเนิด: เดิมชื่อ "ทิพย์" เกิดที่บ้านป่าซางทางสัตรี (ปัจจุบันอยู่ในเขตอำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง)
- สถานะเดิม: ท่านเคยบวชเรียนจนมีความรู้ทางธรรม วิชาอาคม และการยิงปืน จึงได้ชื่อนำหน้าว่า "หนาน" (คำใช้เรียกผู้ที่สืบทอดการเป็นพระภิกษุในล้านนา)
- พรานป่าและพรานช้าง: หลังจากสึกออกมา ท่านประกอบอาชีพเป็นพรานป่าที่มีความชำนาญในการจับช้างและยิงปืนอย่างแม่นยำ จนชาวบ้านขนานนามว่า "หนานทิพย์ช้าง"

สิ่งศักดิ์สิทธิ์และโบราณสถานสำคัญ

๑. องค์พระธาตุเจดีย์ลำปางหลวง

เป็นเจดีย์ทรงกลมแบบล้านนาผสมลังกา ฐานสี่เหลี่ยมย่อมุมกว้างด้านละ ๒๔ เมตร สูงประมาณ ๔๕ เมตรด้วยแผ่นสำริดและทองจังโก ภายในบรรจุ พระเกศาธาตุ และ พระบรมสารีริกธาตุ ส่วน พระอัฐิธาตุพระศอและพระกร

หมายเหตุ: องค์พระธาตุเจดีย์นี้ถือเป็น พระธาตุประจำปีเกิดของผู้ที่เกิดปีฉลู (ปีวัว) ตามความเชื่อของชาวล้านนา

๒. วิหารหลวงและพระเจ้าล้านทอง

วิหารหลวงสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๐๑๙ ในรัชสมัยของพระเจ้าติโลกราช เป็นวิหารไม้ขนาดใหญ่ทรงโถงเปิด ๔ ด้าน ภายในประดิษฐาน พระเจ้าล้านทอง พระพุทธรูปปางมารวิชัยเนื้อสำริดองค์ประธานทั้งดงาม ประดิษฐานอยู่ในกู่พระเจ้า

๓. พระแก้วดอนเต้า

พระพุทธรูปปางสมาธิ สลักจากหยกเขียวธรรมชาติ ศิลปะล้านนา เป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดลำปาง ประดิษฐานอยู่ในกุฏิพระแก้ว

๔. วิหารน้ำแต้ม

วิหารไม้โบราณสร้างขึ้นใน พ.ศ. ๒๐๔๔ ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปสำริด และมี ภาพจิตรกรรมฝาผนังบนแผงไม้ ที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย

๕. ปรากฏการณ์เงาพระธาตุหัวกลับ

เกิดจากหลักการทางวิทยาศาสตร์เรื่อง กล้องรูเข็ม (Camera Obscura) โดยแสงแดดที่สะท้อนจากองค์พระธาตุจะลอดผ่านรูเล็กๆ บนผนังอาคารไม้ ไปปรากฏเป็นภาพเงาพระธาตุกลับหัวบนผืนผ้าขาว

จุดชมเงาพระธาตุหัวกลับลักษณะสถานที่เงื่อนไขการเข้าชม

๕.๑. วิหารพระพุทธอาคารไม้โบราณข้างองค์พระธาตุเข้าชมได้ทุกคน (ชายและหญิง)

๕.๒. หอพระพุทธบาท (ซุ้มพระบาท) อาคารทรงมณฑปขนาดเล็กอนุญาตเฉพาะผู้ชายเข้าชม

วัดพระธาตุดอยพระมาน ตั้งอยู่ที่ตำบลป่าตัน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง เป็นวัดที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นด้วยการผสมผสานศิลปะล้านนาร่วมสมัยและกลิ่นอายศิลปะญี่ปุ่นยุคคลาสสิกเข้าไว้ด้วยกันอย่างลงตัว อีกทั้งยังเป็นจุดชมวิวยอดนิยมและทะเลหมอกยามเช้าของอำเภอแม่ทะ

๑. ประวัติความเป็นมา

- ยุคดั้งเดิม: ในอดีตบริเวณยอดดอยพระมานเป็นเพียงเนินเขาเขียวสงบที่มีซากอิฐปรักหักพังขององค์เจดีย์เก่าแก่ ชาวบ้านในพื้นที่เชื่อว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์และมีความขลัง
- การเริ่มก่อสร้าง (พ.ศ. ๒๔๔๕): มีการสร้างองค์พระธาตุสีขาวขึ้นบนยอดเขาเพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้มากราบไหว้สักการะ
- การบูรณปฏิสังขรณ์ (พ.ศ. ๒๔๙๖): พระครูปัญญาวิมุกต (หลวงพ่อปัญญา คนธัญ) อดีตเจ้าอาวาสวัดนาคนาดหลวง ได้นำพาชาวบ้านบูรณะองค์พระธาตุขึ้นใหม่
- การพัฒนาในยุคปัจจุบัน: ต่อมา พระอาจารย์พรชัย อคฺคปณฺโญ เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน ร่วมกับศิษยานุศิษย์และชาวบ้าน ได้นำพาบูรณะวัดครั้งใหญ่ จัดสร้างพระอุโบสถ สถาปัตยกรรมล้านนา และสร้าง พระใหญ่ไคบุตสึ (จำลอง) ขึ้นตามนิมิต เพื่อให้เป็นสัญลักษณ์แห่งความสงบเย็นและดึงดูดสาธุชนให้เข้าวัดทำบุญ

๒. จุดสำคัญและไฮไลต์ภายในวัด

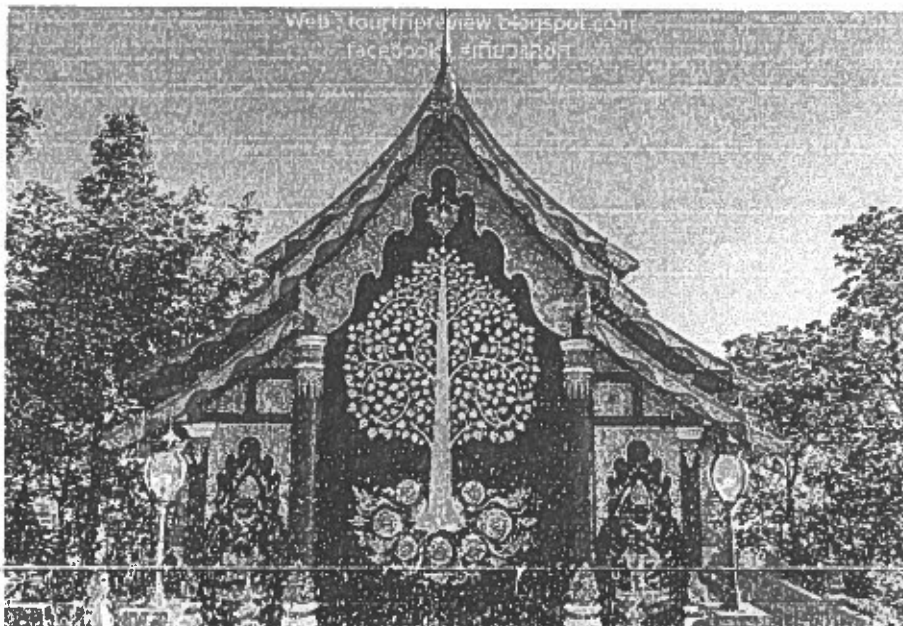
พื้นที่ภายในวัดแบ่งออกเป็น ๒ โซนหลัก (ฝั่งล้านนาไทย และ ฝั่งสไตส์ญี่ปุ่น) ดังนี้:

โซนล้านนา (ฝั่งพระธาตุและวิหาร)

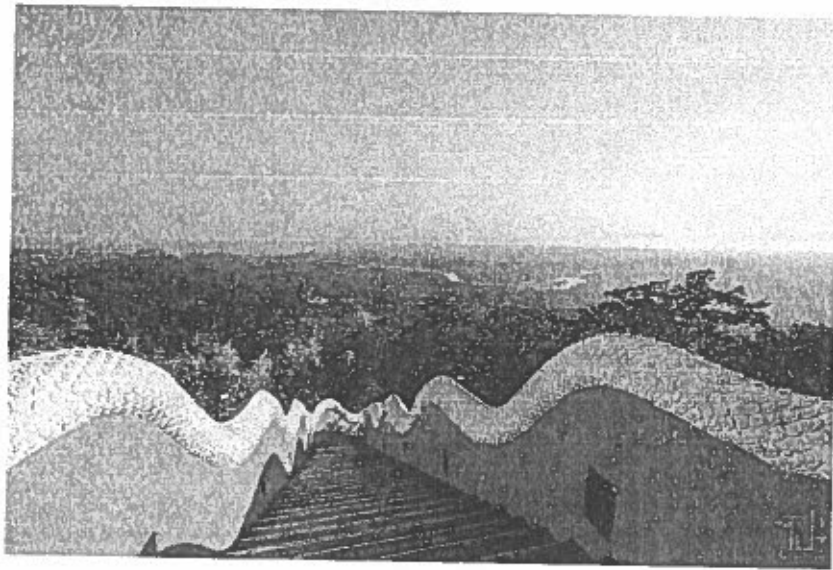
องค์พระธาตุดอยพระมานะ: เจดีย์สี่ขาวทรงล้านนายอดฉัตรทองคำ ตั้งอยู่จุดสูงสุดของยอดดอย เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ศูนย์รวมจิตใจดั้งเดิมของชาวอำเภอแม่ทะ

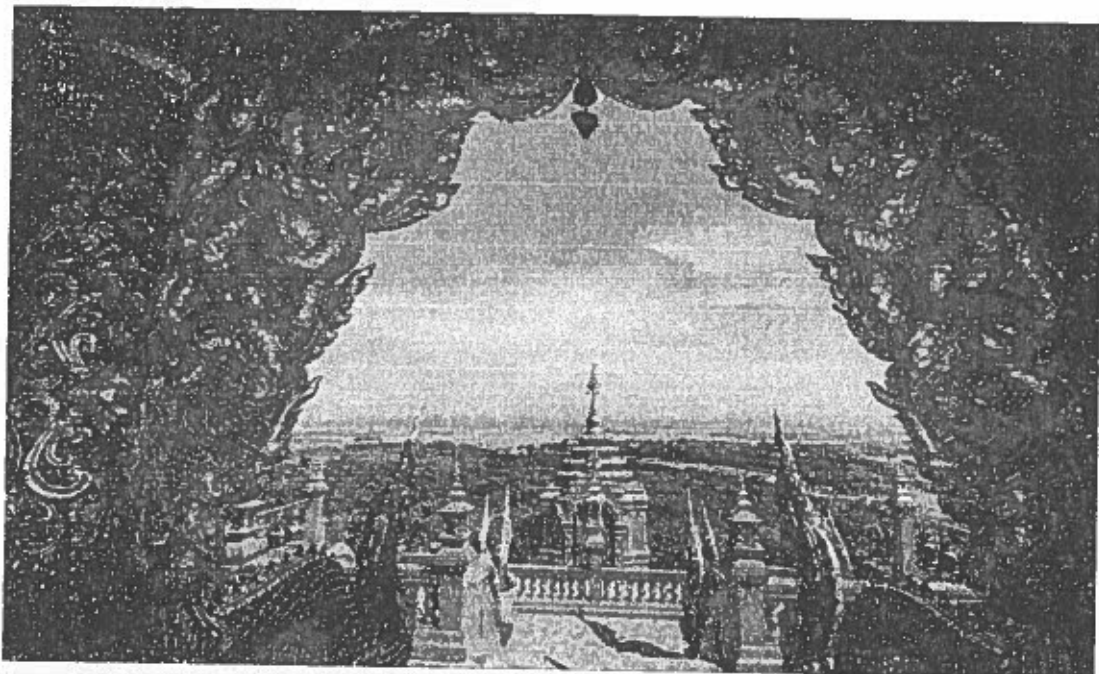
พระอุโบสถล้านนาร่วมสมัย: สร้างด้วยงานปูนปั้นละเอียดอ่อนสวยงาม มีลวดลายทองประดับประดางดงาม ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปองค์ปฐม

บันไดนาค ๒๒๘ ขั้น: เส้นทางเดินเท้าขึ้นตอยล้อมรอบด้วยป่าไม้ หนาบข้างด้วยปั้นรูปพญานาคยาว
จรดด้านล่าง เป็นจุดถ่ายรูปมุมลึกที่ได้รับความนิยมอย่างมาก

จุดชมวิว panoramic: บริเวณหน้าลานพระอุโบสถสามารถมองเห็นทิวเขาและชุมชนอำเภอแม่ทะได้อย่างชัดเจน
หากมาในยามเช้าช่วงฤดูหนาวหรือหลังฝนตกจะพบกับสายหมอกบางๆ และแสงอาทิตย์ยามเช้า

พี โซนญี่ปุ่น (ฝั่งพระใหญ่ไดบุตสึ)

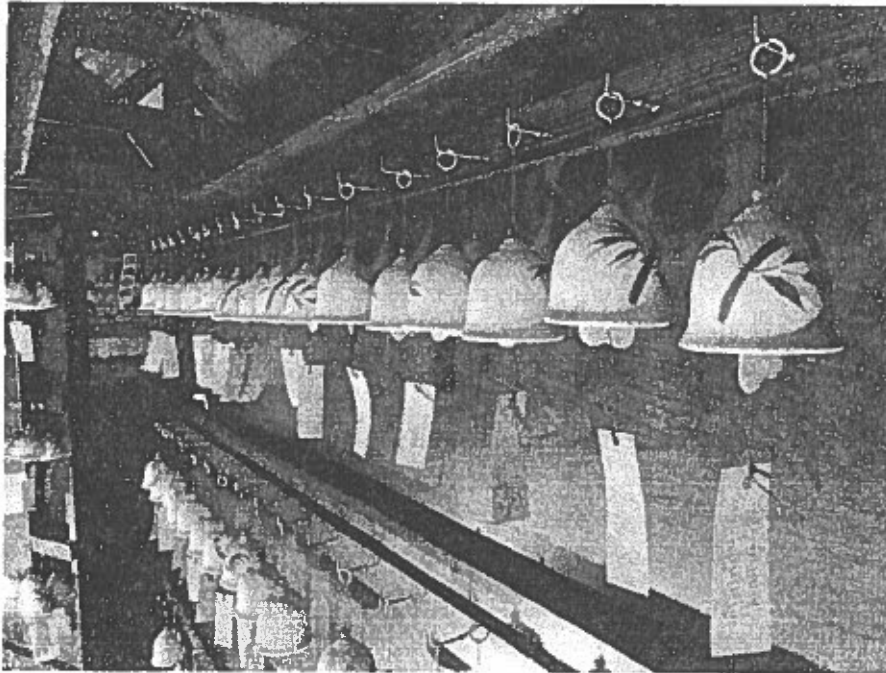
องค์พระใหญ่ไดบุตสึ (Daibutsu): พระพุทธรูปประธานขนาดใหญ่สีเขียวอมฟ้า จำลองรูปแบบมาจากพระไดบุตสึแห่งวัดโคโตคุอิน เมืองคามาคูระ ประเทศญี่ปุ่น พระพักตร์แสดงถึงความสงบเย็น เมตตา และเปี่ยมด้วยศรัทธา

เสาโทริอิ (Torii) และกระดิ่งขอพร: บริเวณทางเดินเข้าสู่องค์พระใหญ่ประดับด้วยเสาโทริอิสีแดง พร้อมซุ้มสำหรับแขวนแผ่นไม้หรือกระดิ่งเขียนอธิษฐานจิต

ระฆังอธิษฐานประจำวัดลาย: ระฆังจำลองแบบวัดญี่ปุ่น แยกตามพรที่ต้องการขอ เช่น ลายช้าง (ความสำเร็จ), ลายไก่ (การงาน/สุขภาพ) และลายกุหลาบ (ความรัก)

ร้านกาแฟ "ตอยพระ รีเฟรช" : ร้านตกแต่งสไตล์คาเฟ่ญี่ปุ่น ประดับโคมไฟสีแดง และมีโมเดลตัวการ์ตูน (เช่น โทโทโร่) ต้อนรับนักท่องเที่ยวให้ผ่อนคลายและจิบเครื่องดื่ม

๓. ประเพณีสำคัญ

- ประเพณีขึ้นดอยพระผามาน: จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในวันขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๗ (ประมาณเดือนพฤษภาคม) พุทธศาสนิกชนจะร่วมกันเดินขึ้นดอยไปสรงน้ำพระธาตุ แข่งขันจุดบั้งไฟถวายเป็นพุทธบูชา และร่วมทำบุญตักบาตร

๔. ข้อเสนอแนะการเดินทางและการเยี่ยมชม

- การเดินทางขึ้นยอดดอย:
 - ขับรถส่วนตัวขึ้นไปตามทางขึ้นเขา (มีลานจอดรถด้านบน)
 - นั่งรถสองแถวบริการของชุมชนขึ้น-ลง จากจุดจอดด้านล่าง (มีค่าบริการบำรุงชุมชน)
 - เดินขึ้นทางบันไดนาค ๖๒๘ ขั้น สำหรับสายทดสอบกำลังขา
- ช่วงเวลาที่แนะนำ: ช่วงเช้าตรู่ (๐๖.๓๐ - ๐๘.๓๐ น.) เพื่อชมแสงแรก ทะเลหมอก และหลีกเลี่ยงอากาศร้อนกลางวัน

ศึกษาดูงาน พิพิธภัณฑ์เซรามิคธนบดี (Dhanabadee Ceramic Museum)

ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองจังหวัดลำปาง เป็นต้นกำเนิดและแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของ "ชามตราไก่" สินค้าขึ้นชื่อระดับตำนานของเมืองลำปาง

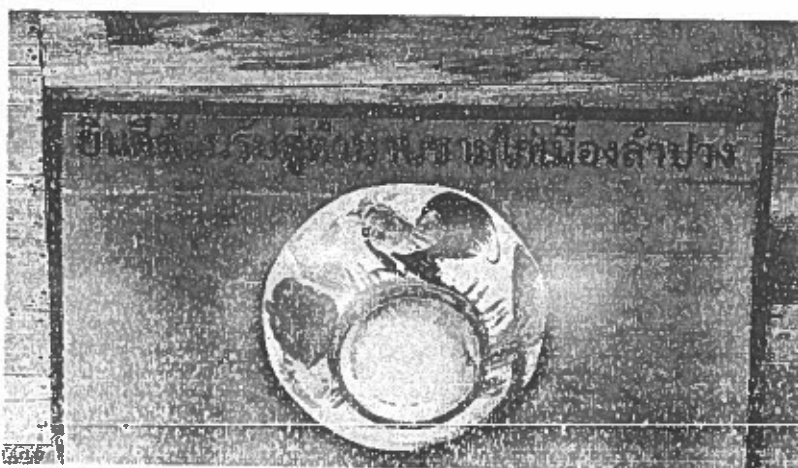

❁ ประวัติความเป็นมา

๑. จุดเริ่มต้นการค้นพบดินขาว (พ.ศ. ๒๔๙๘): นายอี (ซิมหุย) แซ่ฉิน (อาปาอี) ชาวจีนแคะ ได้ค้นพบแร่ดินขาวคุณภาพสูงเป็นครั้งแรกที่บ้านปางค่า อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง และได้ร่วมก่อตั้งโรงงานผลิตชามตราไก่อยุคแรกเริ่มขึ้น
๒. ก่อตั้งโรงงานธนบดีสกุล (พ.ศ. ๒๕๐๘): นายอี ได้แยกออกมาตั้งโรงงาน "ธนบดีสกุล" ผลิตถ้วยขนม ถ้วยตะไล และชามตราไก่แบบดั้งเดิม โดยใช้เตามังกร (เตาฟืนโบราณ)
๓. การพัฒนาสู่งานดีไซน์ส่งออก (พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๔๖): ทายาทรุ่นที่ ๒ ได้ขยายกิจการเป็น ธนบดีเดคอร์ดเซรามิค ยกระดับเซรามิกลำปางสู่ของตกแต่งบ้าน ระดับพรีเมียมและส่งออกไปยังกว่า ๓๐ ประเทศทั่วโลก
๔. จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ (พ.ศ. ๒๕๕๕): เปิดเป็นพิพิธภัณฑ์เซรามิคธนบดี เพื่ออนุรักษ์ ประวัติศาสตร์ ชามตราไก่โบราณ และกระบวนการผลิตดั้งเดิมไว้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา

จุดเด่นและสิ่งที่ไม่ควรพลาดภายในพิพิธภัณฑ์

๑. เتامังกรโบราณ: เตาเผาพื้นแบบโบราณที่เก่าแก่ที่สุดในลำปาง ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานโดยกรมศิลปากร
๒. ขามตราไก่จิวที่สุดในโลก: ขามตราไก่ขนาดเล็กเพียง ๓.๕ มิลลิเมตร (ขนาดใกล้เคียงเม็ดข้าวสาร) เขียนลายวาดมืออย่างประณีต ต้องดูผ่านแว่นขยาย
๓. ขามตราไก่ทองคำ & ขามไก่ที่บางที่สุด: นิทรรศการจัดแสดงขามตราไกรุ่นหายาก ขามไก่ทองคำแท้ และขามไก่อ่อนบางพิเศษ
๔. สาธิตการวาดลายและปั้นมือโบราณ: ชมช่างฝีมือสาธิตการจับฟูกัน ๓ ด้าม เพื่อวาดลายไก่ ตันกล้วย และดอกโบตั๋นตามกรรมวิธีดั้งเดิม
๕. กิจกรรม Workshop: ผู้เข้าชมสามารถลงมือวาดลวดลายบนขามตราไก่ หรือ แก้วเซรามิกด้วยตัวเองเพื่อนำกลับเป็นของที่ระลึก

ศึกษาดูงานพื้นที่ต้นแบบ อึกหนา Night Market "(HUG NA Night MARKET)

“อึกหนา Night Market ”(HUG NA Night MARKET) ภายใต้แนวคิด“อึกของดี อึกคนทำ อึกชุมชน” เพื่อพัฒนาให้เป็นจุดหมายปลายทางแห่งใหม่ของนักท่องเที่ยวและเป็นพื้นที่สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนเป็นตลาดสร้างสรรค์ ของกิน ของใช้ เสื้อผ้า สินค้าชุมชน และวิถีชุมชน ที่ผสมผสานงานกราฟิกร่วมสมัยเข้ากับอัตลักษณ์ท้องถิ่น โดยมุ่งหวังให้เป็นโมเดลตลาดประจำที่จัดขึ้นอย่างต่อเนื่องและยกระดับเศรษฐกิจชุมชนของลำปางให้เติบโตอย่างมั่นคง โดยการบูรณาการร่วมกันของหลายภาคส่วนในจังหวัดลำปาง อาทิ ผู้ประกอบการชุมชน กลุ่มงานหัตถกรรมและงานสร้างสรรค์ กลุ่มศิลปิน นักออกแบบ เยาวชน ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่ เพื่อร่วมกันคัดสรรสินค้า ตกแต่งบรรยากาศ และจัดการแสดงทางวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตชาวลำปางอย่างแท้จริง

ที่ตั้ง ณ LAMPANG GATEWAY (ลำปาง เกตเวย์) บริเวณตลาดนพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

๖๒๑ หมู่ ๒ ตำบลศาลา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ๐๕๔ ๐๑๙ ๖๗๐ ๐๕๔ ๐๑๙๙๘๘ ๐๕๔ ๐๑๙๙๘๙

และเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๙ นางสาวดวงรัตน์ โล่ห์สุนทร นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง กล่าวรายงานการจัดกิจกรรม “HUG NA NIGHT MARKET @ LAMPANG GATEWAY” ภายใต้โครงการส่งเสริมและพัฒนาทักษะกลุ่มอาชีพ อบจ.ลำปางและประชาชนในจังหวัดลำปาง โดยมี นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิด ณ ลานพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ท่ามกลางบรรยากาศคึกคัก มีคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง หัวหน้าส่วนราชการ ภาคีเครือข่าย ผู้ประกอบการ ตลอดจนประชาชนชาวลำปางและนักท่องเที่ยวเข้าร่วมงานเป็นจำนวนมาก

กิจกรรม HUG NA NIGHT MARKET @ LAMPANG GATEWAY จัดขึ้นเพื่อพัฒนา “Lampang Gateway” ให้เป็นทั้ง จุดแวะพัก แหล่งท่องเที่ยว และพื้นที่เศรษฐกิจสร้างสรรค์แห่งใหม่ของจังหวัดลำปาง พร้อมเปิดพื้นที่ให้ผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มอาชีพของ อบจ.ลำปาง ผู้ประกอบการชุมชน เกษตรกร ช่างฝีมือ และผู้ประกอบการสร้างสรรค์รุ่นใหม่ ได้นำสินค้า ผลิตภัณฑ์ชุมชน และผลงานที่สะท้อนอัตลักษณ์ของท้องถิ่นมาจัดแสดงและจำหน่าย สร้างช่องทางการตลาด เพิ่มโอกาสในการสร้างรายได้ และกระจายรายได้สู่ชุมชน

สำหรับคำว่า “HUG NA” หรือ “อึกหนา” สื่อถึงความอบอุ่น มิตรภาพ และเสน่ห์ของชาวลำปาง ภายใต้แนวคิด “รากเหง้าภูมิปัญญา คุณค่างานกราฟิกร่วมสมัย” โดยรวบรวม “ของดี ของใหม่ ของหายาก และของมีเรื่องราว” จากทั้ง ๑๓ อำเภอของจังหวัดลำปาง มารวมไว้ในพื้นที่เดียว เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้สัมผัสความหลากหลายของสินค้า อาหาร งานหัตถกรรม และผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากคนลำปาง

ภายในงานมีผู้ประกอบการ กลุ่มอาชีพ เกษตรกร ช่างฝีมือ และผู้ประกอบการสร้างสรรค์รุ่นใหม่ เข้าร่วมออกบูธจำหน่ายสินค้ามากกว่า ๑๖๐ ร้านค้า พร้อมกิจกรรมการแสดงสร้างความบันเทิงตลอดการจัดงาน ท่ามกลางบรรยากาศที่เต็มไปด้วยสีสันและความคึกคัก โดยผู้ช่วยรัฐมนตรีฯ พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบจ.ลำปาง หัวหน้าส่วนราชการ และแขกผู้มีเกียรติ ได้ร่วมเยี่ยมชมบูธสินค้า พูดคุย และให้กำลังใจผู้ประกอบการอย่างใกล้ชิด การจัดงานครั้งนี้จึงเป็นการ “เปิดประตูของดีลำปางสู่ตลาด” เชื่อมโยงทุนทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา งานฝีมือ และศักยภาพของผู้ประกอบการท้องถิ่นเข้ากับประสบการณ์การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ พร้อมสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่.

๗. ประโยชน์ที่ได้รับ

๗.๑ บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคเหนือ มีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด Local Growth Engine และเกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการทำงานเชิงรุก

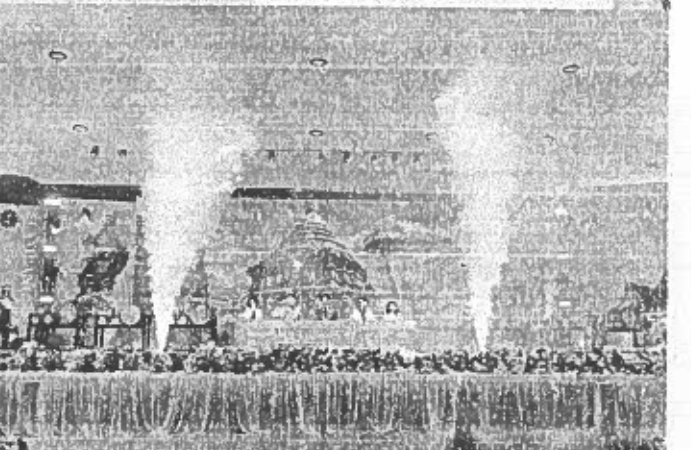
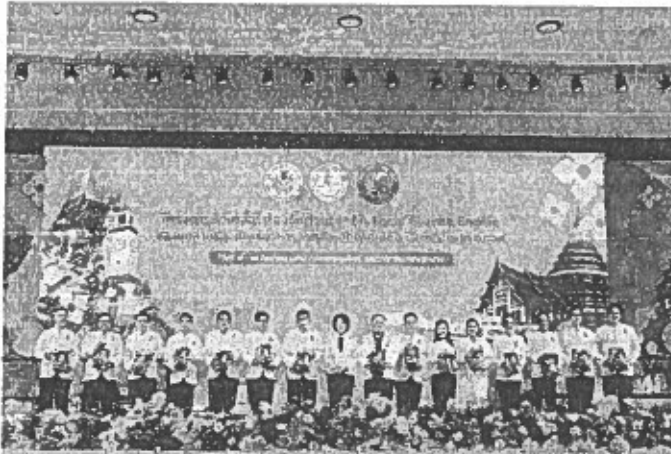
๗.๒ บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคเหนือ นำนวัตกรรม เทคโนโลยี และรูปแบบการตลาดสมัยใหม่ เข้ามาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

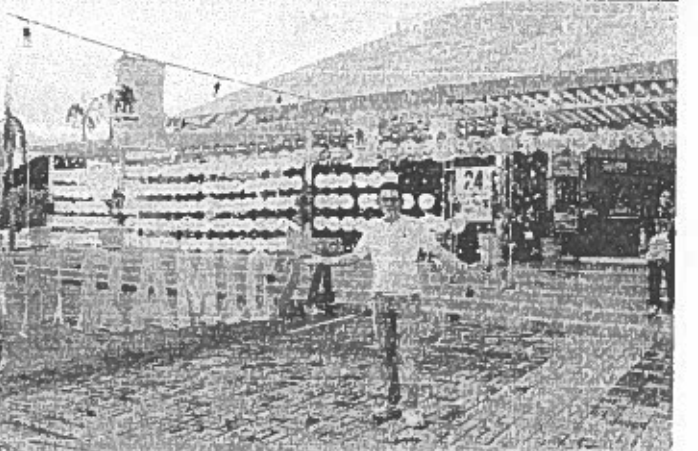
๗.๓ เศรษฐกิจท้องถิ่นเข้มแข็ง เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมเปลี่ยนแปลงเป็นสินค้ามูลค่าสูง และสร้างตลาดใหม่

๗.๔ มีภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคเหนือ ในการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๘. รูปภาพ

ลงชื่อ.....
(นายธวัช สุทธรังค์)
ตำแหน่ง นายกอบจ.พะเยา
ผู้รับการฝึกอบรม

ลงชื่อ.....
(นายณัฐ ศรีวิราช)
ตำแหน่ง รองนายกอบจ.พะเยา
ผู้รับการฝึกอบรม

ลงชื่อ.....
(นายโกศล ผิวใส)
ตำแหน่ง ที่ปรึกษานายกอบจ.พะเยา
ผู้รับการฝึกอบรม

ลงชื่อ.....
(นางสาวณุภา วิทย์นลากรณ์)
ตำแหน่ง เลขานุการนายกอบจ.พะเยา
ผู้รับการฝึกอบรม

ลงชื่อ.....
(นายเข้ม อัครา)
ตำแหน่ง เลขานุการนายกอบจ.พะเยา
ผู้รับการฝึกอบรม

ลงชื่อ.....
(ดร.อัษฎากรณ์ จัตรานันท์)
ตำแหน่ง เลขานุการนายกอบจ.พะเยา
ผู้รับการฝึกอบรม

ลงชื่อ.....

(นายธีระศักดิ์ สิทธิชัยธนะกิจ)

ตำแหน่ง เลขานุการนายกอบจ.พะเยา
ผู้รับการฝึกอบรม

ลงชื่อ.....

(นางสาวณัฐดา พุแสง)

ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
ผู้รับการฝึกอบรม

ลงชื่อ.....

(นางสาววรรรัตน์ จำแน)

ตำแหน่ง ผู้ช่วยนักจัดการงานทั่วไป
ผู้รับการฝึกอบรม

ลงชื่อ.....

(นายวีรวิทย์ พินิจพันธุ์)

ตำแหน่ง ผู้ช่วยนักประชาสัมพันธ์
ผู้รับการฝึกอบรม

แบบรายงานผลการเข้ารับการฝึกอบรม/สัมมนา

๑. นายสยาม ปรีชา	ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา
๒. นางสาวเบญจกร ร่องสุวรรณ	ตำแหน่ง รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา
๓. นางธนพรธน์ สุขตัว	ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักปลัดฯ
๔. นางอังศุมลีย์ วงศ์ราษฎร์	ตำแหน่ง เลขานุการองค์การบริหารส่วนจังหวัด
๕. นางมาลินี วัชรวรกานต์	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองคลัง
๖. นายวีระสันต์ ไหม่นา	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองพัสดุและทรัพย์สิน
๗. นางสาวสุนารี ยาละ	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์ฯ
๘. นายวัฒนพงศ์ ธีรภัทรไพบูลย์	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๙. นายกิตติพงษ์ คำทราย	ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายก่อสร้าง รกท.ผอ.กองช่าง
๑๐. นายธานินทร์ สักลอม	ตำแหน่ง นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติงาน
๑๑. นายนเรศ รักเหล้า	ตำแหน่ง นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
๑๒. นายเทพดินทร์ หมั่นไร่	ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๓. นายณัฐฐันพัต ไชยวงศ์	ตำแหน่ง คนงาน

ได้เข้ารับการฝึกอบรม โครงการขับเคลื่อนท้องถิ่นด้วยแนวคิด Local Growth Engine ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคเหนือ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ระหว่างวันที่ ๙-๑๑ กันยายน ๒๕๖๔ ณ หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง เป็นเวลารวมทั้งสิ้น ๓..... วัน ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจัดโดย สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาพันธ์องค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคเหนือ ซึ่งมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปางดำเนินการ

บัดนี้ ได้เข้ารับการฝึกอบรม/สัมมนาหลักสูตรดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานสรุปผลการฝึกอบรมให้ทราบ ดังนี้

๑. การฝึกอบรมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑. เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ ของบุคลากร องค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคเหนือ ในการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาพื้นที่ด้วยแนวคิด Local Growth Engine

๒. เพื่อยกระดับบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในการประยุกต์ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี วิเคราะห์การตลาดสมัยใหม่ สร้างตลาดใหม่ให้กับเศรษฐกิจท้องถิ่น สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่และภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้กรอบ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓. เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและเพิ่มขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองสร้างเศรษฐกิจของชุมชนฐานราก เปลี่ยนแปลงทุนทางวัฒนธรรมให้เป็นสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง

๔. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือและบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตภาคเหนือ ในการนำศักยภาพและทุนทางวัฒนธรรมของพื้นที่มาสร้างมูลค่าเพิ่ม

๒. เนื้อหาและหัวข้อวิชาของหลักสูตรการฝึกอบรม มีดังนี้

การบรรยาย “ผีนิกกำลังท้องถิ่น เพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากที่ยั่งยืน”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รมรงค์ จันใด

ประจำภาควิชานโยบายสังคม การพัฒนาสังคมและการพัฒนาชุมชน คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เป็นหนึ่งในทีมงานของการประเมินรางวัลพระปกเกล้าในอีก ๑๐ ปีเราจะทำงานแบบเดิมไม่ได้ จึงขอเสนอว่า

๑. บทบาทใหม่ของ อบจ. ในการทำงานที่จะไม่ทำงานเอง

๒. เลือกร่องยนต์ขับเคลื่อนในการทำงาน

๓. ออกแบบความร่วมมือ

๔. มีแผนเริ่มต้นที่ดี

จากคนที่ต่างคนต่างทำงาน ต่อไปบทบาทใหม่ก็จะเป็น ท้องถิ่นเติบโตไปด้วยกัน ซึ่งในการสัมมนาครั้งนี้ก็จะพูดถึง Ecosystem, Collaboration, and Co creation จึงจะเน้นโมเดลการพัฒนาท้องถิ่นที่ไม่ใช่นวัตกรรมเจตนารมณ์ของการเปลี่ยนแปลงตัวชีวิตของรางวัลพระปกเกล้า ถึงเวลาแล้วที่จะต้องเปลี่ยนโจทย์การพัฒนาเดิม จากการสังเคราะห์ในการพัฒนา คือ การให้คน ให้เงิน ให้เครื่องจักร ต่อไปจะเปลี่ยนแปลงมาเป็นระบบนิเวศการทำงานใหม่หรือ Ecosystem

องค์กรปกครองท้องถิ่นของเราจะทำอะไรให้เกิดความต่อเนื่องยั่งยืน ซึ่งต้องมาดีไซน์กระบวนการด้วยกัน การสร้างให้เกิดเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืนคืออะไร ความยั่งยืนใน ๔ มิติที่เราจะพูดถึงในวันนี้ก็คือ

๑. มีรายได้เพิ่มขึ้นและสม่ำเสมอ เศรษฐกิจที่เติบโตอย่างแข็งแกร่ง

๒. สังคมที่คนตัวเล็กหรือคนรุ่นใหม่ได้รับโอกาส

๓. สิ่งแวดล้อมที่สามารถสร้างรายได้โดยไม่ทำลายทุนทรัพยากร

๔. กลไกสถาบันจะเปลี่ยนผู้นำหรือหมดงบประมาณแล้วไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้

การยกระดับด้านการพัฒนาการข้ามขีดจำกัดแบบเดิม ในกรณีนี้ จึงขอนำเอาความคิดของวิทยาการผนวก Local Growth Engine เครื่องยนต์ขับเคลื่อนการเติบโตของท้องถิ่น ทำให้ท้องถิ่นได้ค้นพบเครื่องยนต์ของตนเอง โดยใช้ตลาด ความรู้ นวัตกรรม และความร่วมมือมาสร้างคุณค่า ถึงเวลาเปลี่ยนโจทย์การพัฒนา จากการสังเคราะห์ ให้คน เงิน เครื่องจักร ไปสู่การสร้างระบบนิเวศการเติบโต Ecosystem Designer อปท. ของเราจะทำอะไร ให้เกิดความต่อเนื่อง ยั่งยืน ดีไซน์ร่วมกับกระบวนการออกแบบด้วยกันเกิดเศรษฐกิจฐานรากยั่งยืน เริ่มต้นที่

๑. เริ่มที่เข้าใจตลาดเพื่อขายได้จริง หยุดตั้งคำถามว่าชุมชนผลิตอะไรได้ เป็นคำถามแรก แต่ให้เข้าใจว่าให้เข้าใจตลาด การออกแบบผลิตภัณฑ์ โดยมีเป้าหมายลูกค้าต้องการอะไร มาตรฐานคุณภาพระดับใดจึงจะสามารถแข่งขันได้ โลเคชั่นตลาดเป้าหมายอยู่ที่ไหน และใครจะเป็นผู้นำในการเปิดตลาดให้กับชุมชน

๒. ความยั่งยืนคือจุดแข็งทางการแข่งขัน การรักษาสິงแวดล้อมไม่ใช่ภาระแต่คือโอกาสสร้างจุดขายและเพิ่มมูลค่าซึ่งจะเน้นที่ Eco-Friendly การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม Circular Economy เศรษฐกิจหมุนเวียนใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า Zero Waste การลดของเสียในกระบวนการให้เป็นศูนย์และ Green Products การสร้างผลิตภัณฑ์สีเขียวที่ตอบโจทย์ตลาดโลก

๓. เชื่อมโยงห่วงโซ่ผลิตภัณฑ์ตลอดห่วงโซ่ เริ่มตั้งแต่การเลือกวัตถุดิบกระบวนการผลิต (ผลิตภัณฑ์) การแปรรูปบรรจุภัณฑ์ (ผลิตภัณฑ์) การตลาด ส่งมอบและการจัดการของเสีย ให้เล็กพัฒนาเฉพาะตัวสินค้าเดี่ยว ๆ แบบแยกส่วน เปลี่ยนเป็นนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาแก้คอขวดในแต่ละจุด เพื่อเพิ่มภาพคุณภาพและมูลค่าตลอดทั้งห่วงโซ่

๔. คนและชุมชนคือศูนย์กลางอย่างแท้จริง ชุมชนไม่ใช่ผู้รับโครงการ แต่คือผู้ขับเคลื่อนจะเป็นเจ้าของปัญหา เจ้าของความรู้ เป็นผู้ร่วมออกแบบและตัดสินใจ เป็นผู้ได้รับและกระจายประโยชน์ ทั้งนี้ชุมชนนั้น จะล้อมรอบไปด้วย อปท. รัฐ ธุรกิจ และมหาวิทยาลัย หัวใจสำคัญคือ อบจ. ต้องสร้างพื้นที่กลางให้ทุกภาคส่วนทำงานร่วมกันอย่างเท่าเทียม

๕. ความร่วมมือข้ามพื้นที่ Local-to-Local ท้องถิ่นไม่จำเป็นต้องทำทุกอย่างเอง หรือลงทุนซ้ำซ้อน แต่จะมี ๑. ความรู้ Knowledge มีการแลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยีและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ๒. Supply เชื่อมโยงแหล่งวัตถุดิบและฐานข้ามพื้นที่ ๓. มีการสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการและระดับภูมิภาคต่างประเทศ และ ๔. การใช้ทรัพยากรโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ร่วมกัน

๖. ความรู้และงานวิจัย เป็นพลังยกระดับพื้นที่เปลี่ยนจากมหาวิทยาลัยชุมชน มาเป็นมหาวิทยาลัยร่วมผลิตความรู้จากโจทย์จริง มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเฉพาะพื้นที่ การบ่มเพาะผู้ประกอบการและพัฒนาทักษะคนในชุมชน มีการสร้างฐานข้อมูลเพื่อให้ชุมชนได้ตัดสินใจเอง และพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลเชิงประจักษ์

๗. นโยบายและกฎระเบียบที่เอื้ออำนวย นวัตกรรมท้องถิ่นมักติดขัดและตายลงเพราะงบประมาณ กฎหมาย ขั้นตอนราชการ หรือการทำงานแบบแยกส่วน ทั้งนี้ กฎระเบียบที่เอื้ออำนวย คือ ๑. สร้างพื้นที่ทดลองนโยบาย กติกาที่เอื้อต่อความร่วมมือ ๒. บูรณาการแผนงานและงบประมาณข้ามหน่วยงานหน่วยงาน ๓. ออกแบบนโยบายที่สอดคล้องกับบริบทเฉพาะพื้นที่ ๔. เปลี่ยนระบบวัดผลจากผู้เข้าร่วมเป็นผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจ

LGE Local Growth Engine แตกต่างจากการพัฒนาชุมชนแบบเดิมอย่างไร การพัฒนาชุมชนแบบเดิมเริ่มจากงบประมาณหรือกิจกรรมเป็นจุดเริ่มต้น ขอบเขตการทำงาน : สนับสนุนผลิตภัณฑ์เป็นรายชิ้น ผู้กำหนดทิศทาง: หน่วยงานภายนอกเป็นผู้กำหนด การใช้เทคโนโลยี: ใช้ตามที่รัฐมีให้ เป้าหมายการวัดผล : วัดจำนวนกิจกรรมและผู้เข้าร่วม จุดสิ้นสุด: สิ้นสุดเมื่อโครงการหมดงบประมาณ

สำหรับ Local Growth Engine (LGE) จุดเริ่มต้น : เริ่มจากโจทย์พื้นที่และความต้องการตลาด ขอบเขตการทำงาน: พัฒนาทั้งห่วงโซ่คุณค่า ผู้กำหนดทิศทาง: ชุมชนและภาคีเครือข่ายร่วมออกแบบ การใช้เทคโนโลยี: เลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับปัญหา เป้าหมายการวัดผล: วัดคุณค่ารายได้ความเข้มแข็งและความยั่งยืน จุดสิ้นสุด: สร้างระบบที่ดำเนินการต่อและขยายผลได้เอง

กระบวนการทำงานแบบครบวงจร (LGE Workflow) ๑. ค้นหาทุนและศักยภาพพื้นที่ ๒. วิเคราะห์ช่องว่างตลาดและความต้องการ ๓. ระบุจุดติดขัดในห่วงโซ่คุณค่า ๔. ร่วมออกแบบนวัตกรรม ๕. ทดลองในพื้นที่จริง ๖. ประเมินผล ๗. มิติคือ เศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม ๗. พัฒนานโยบายรองรับ ๘. ขยายผลเชื่อมโยงท้องถิ่นอื่น

ทั้งนี้ การทำงานจะมีระดับความร่วมมือ ๔ ระดับ คือ

Step ๑. ช่วยกันเป็นครั้งคราว เช่น ให้ยืมสถานที่ช่วยประชาสัมพันธ์

Step ๒. แบ่งบทบาทไม่ซ้ำซ้อน เช่น การจัดปฏิทินท่องเที่ยวไม่ให้ชนกัน

Step ๓. ใช้ทรัพยากรและรับผิดชอบผลลัพธ์ร่วมกัน เช่น พัฒนาห่วงโซ่สินค้าร่วม

Step ๔. กำหนดจุดหมาย ลงทุนร่วมรับความเสี่ยงและรับประโยชน์ร่วมกัน

การจัดทำ MOU เป็นเพียงประกาศเจตนา แต่ Collaboration ของจริงต้องเห็นการจัดงานทรัพยากรอำนาจตัดสินใจ และการแบ่งปันผลลัพธ์ที่ชัดเจน

วิเคราะห์ระบบนิเวศพื้นที่ของ อบจ. ๑. ใครคือเจ้าของปัญหาที่แท้จริง ๒. ใครมีทรัพยากรหรือความสามารถที่ช่วยแก้ไขปัญหาคือ ๓. ใครมีอำนาจตัดสินใจหรือปลดล็อกกฎหมาย ๔. ใครเป็นผู้ซื้อ ผู้ใช้ หรือผู้จ่ายเงินซื้อผลลัพธ์ ๕. ใครที่ไม่ได้อยู่วงสนทนาแต่จำเป็นต้องอยู่ ๕ ข้อนี้จะนำไปสู่ Co-Creation เปลี่ยนจาก “ทำให้ประชาชน” ไปสู่ “การทำร่วมกับประชาชน” เพื่อร่วมรับประโยชน์ ร่วมกำหนดโจทย์ ร่วมประเมินและร่วมลงมือทำ และบททดสอบสำคัญ โครงการของท่าน เป็น Co-Creation ของจริงหรือไม่ โดยมีคำถามที่ว่า ใครเป็นผู้กำหนดโจทย์ ใครเป็นคนตัดสินใจ ใครเป็นผู้ลงทรัพยากร ใครเป็นผู้รับความเสี่ยง ใครเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์สูงสุด หากคำตอบของทุกข้อคือ อบท. แสดงว่าโครงการนั้นยังไม่ใช่ Co-Creation

เมื่อถอดรหัสเครื่องยนต์เศรษฐกิจฐานราก ซึ่งจะประกอบไปด้วย ทุนพื้นที่ ตลาดคุณภาพ นวัตกรรม เครือข่ายความร่วมมือ และกติกาที่เอื้ออำนวย จึงเท่ากับ เครื่องยนต์เศรษฐกิจฐานรากที่สมบูรณ์

และเมื่อสมการขาดหาย มีสินค้าแต่ขาดตลาด = ขาดทุนผลิตเก็บ มีโครงการแต่ติดกติกา = นวัตกรรมเกิดไม่ได้ มีงบแต่ขาดเจ้าของร่วม = โครงการจบงานไม่เดินต่อ มีรายได้แต่ขาดการกระจาย = รวยกระจุกไม่ยั่งยืน.

สรุปประเด็นสำคัญในการปลูกภาพพิเศษหัวข้อ “Local Growth Engine นวัตกรรมขับเคลื่อนเศรษฐกิจท้องถิ่นสู่ความยั่งยืน” โดย ศ.ดร.ยศชนัน วงศ์สวัสดิ์ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)

“Local Growth Engine นวัตกรรมขับเคลื่อนเศรษฐกิจท้องถิ่นสู่ความยั่งยืน” มุ่งเป้าเสริมศักยภาพบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) นำองค์ความรู้ งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม มาต่อยอดจุดแข็งของพื้นที่ เพื่อสร้างโอกาสและรายได้ให้กับประชาชนอย่างยั่งยืน

องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) มีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนประเทศ หาก อบจ. ไม่ช่วยประเทศก็ไม่อาจช่วยได้ โดยบทบาทของท้องถิ่นนั้นเปรียบเสมือนฝาแฝดของผู้นำราชการจังหวัดที่ต้องทำงานร่วมกัน ท้องถิ่นมีความยืดหยุ่นและใกล้ชิดกับประชาชน เมื่อมาทำงานผสมผสานกับส่วนราชการต่างๆ จะสามารถเติมเต็มและเปลี่ยนแปลงประเทศไทยได้อย่างมหาศาลในยุคที่กำลังเปลี่ยนผ่าน เราสามารถทำงานร่วมกันได้

ศ.ดร.ยศชนัน ได้นำเสนอโครงการสำคัญ ๓ ส่วน เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจท้องถิ่น

ส่วนแรก เริ่มจาก โครงการแก้จน โดยทำให้เศรษฐกิจเคลื่อน ต้องทำให้คนมีเงินมากขึ้น ไม่อย่างนั้นไม่รู้ว่าจะขับเคลื่อนอย่างไร โดยกระทรวง อว. สนับสนุนงบประมาณผ่านมหาวิทยาลัยในพื้นที่ เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อสแกนคนในระบบ จะค้นหาผู้ที่ตกหล่นจากระบบ TP Map ด้วยระบบ PPPConnexx สวัสดิการต่าง ๆ

จากตัวเลข TP Map จำนวน ๒๓๗,๑๖๔ คน และ ระบบ ของ อว. PPPConnexx จำนวน ๑,๒๔๓,๔๔๔ คน ยังมีคนตกหล่น ทำอย่างไรให้เข้าระบบได้ จึงมีคนเข้าระบบได้ และเข้าระบบไม่ได้ ทำอย่างไรให้เขามีเงินได้ จึงมีโครงการบางอย่าง อยากให้วิเคราะห์ตรงนี้ทำอย่างไรให้เขาหลุดพ้นจากเรื่องนี้ได้ เพื่อนำกลุ่มเป้าหมายเข้าสู่ระบบสวัสดิการแห่งรัฐและสร้างอาชีพ พอเข้าระบบแล้ว จะทำให้ออกจากระบบอย่างไร ก็เรียกว่า เป็นโมเดลแก้จน

ใน ๒๐ จังหวัดแรกที่มีความยากจน วิเคราะห์ปัญหาจากฐานทุน ๕ ด้าน ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนกายภาพ ทุนการเงิน ทุนธรรมชาติ และทุนทางสังคม ทุนมนุษย์ไม่มีทักษะอาชีพ จึงไม่สามารถสร้างรายได้ จึงต้องให้ความรู้ในอาชีพในหมู่บ้านเขาสร้างรายได้ จึงไม่ต้องเข้าระบบบัตรสวัสดิการ เป็นโครงการที่ให้มหาวิทยาลัยราชภัฏเข้าไปดูเป็นโครงการย่อยส่วนโครงการที่ ๒ ให้อาจารย์ไปร่วมกับผู้นำท้องถิ่นไปร่วมสร้างโครงการสร้างอาชีพให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

ทุนกายภาพ มีปัญหาไม่มีที่ดินทำกินทางการเกษตร ให้ผู้นำชุมชน นำพื้นที่กลาง ให้ผู้ไม่มีที่ดินทำกินมาทำบนพื้นที่นั้น เกิดรายได้ขึ้นมา

ทุนการเงิน การไม่ใช้เทคโนโลยีขอรับสวัสดิการ การไม่มีเงินออม ไม่ทำบัญชีครัวเรือน แยกกับบัญชีธุรกิจก็มีผลเช่นกัน

ทุนธรรมชาติ บางพื้นที่เกิดน้ำท่วมซ้ำซาก พอจะทำกินก็เกิดปัญหาน้ำท่วม จึงทำแผนที่ชุมชนกับแผนที่น้ำ หรือ Water Social Map สิ่งที่ต้องรู้ก่อนเจอกับพิบัติ

ทุนทางสังคม พัฒนาชุมชนไม่มีผู้รู้จึงต้องมีพี่เลี้ยง จึงต้องให้มหาวิทยาลัยเป็นพี่เลี้ยงร่วมกับท้องถิ่น ๑ ร่วมกับชุมชน จึงต้องสร้างอาชีพร่วมกัน

เรื่องจักรอยู่ที่ไหน เราจะให้มหาวิทยาลัยส่งคนเข้ามาเติม แล้วก็จะเกิด Local Enterprise ขึ้นมา ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ โมเดลนี้ขับเคลื่อนดี แผนงานขับเคลื่อนความยากจน สร้างคนให้มีรายได้ขึ้นมาเกือบพันล้านบาท โครงการนี้ ทำได้ ๒๐ จังหวัด ต่อไปทำให้ครบทุกจังหวัด สแกนก่อนว่าใครเป็นคนจน พบคนจน หาก อบจ. ทำงานหน่วยงานเดียว จะท้อแท้ ให้คุยกับมหาวิทยาลัย ๆ มีโครงการไปแต่ละหมู่บ้าน แต่จะไม่ว่าที่ไหนเหมาะสมก็จะคุยกับผู้ว่าฯ อบจ. หมู่บ้าน และหาพื้นที่เหมาะสมให้อาจารย์ทำโครงการ เอาสินค้ามาขาย อาจขายส่วนกลาง ต่างประเทศ ลิงก์กับบริษัทใหญ่ เกิด Value chain ทุกคนจะเห็นแผนแก้ไขปัญหาความยากจน

ในภาพรวมของจังหวัดลำปาง ได้ส่งต่อความช่วยเหลือ ๕ ด้าน แล้ว ด้านเศรษฐกิจ ๕ คน ด้านมาตรฐานความเป็นอยู่ ๓๘๓ คน สุขภาพ ๗๙๔ คน การศึกษา ๗๓ คน การคุ้มครองทางสังคม ๖,๗๗๕ คน

โดยได้กล่าวชื่นชมมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ที่สามารถส่งต่อคนเข้าสู่ระบบสวัสดิการแห่งรัฐได้ถึง ๑๔,๕๓๙ คน ซึ่งหาก อบจ. ทัวประเทศร่วมมือกับมหาวิทยาลัยดำเนินโครงการลักษณะนี้ จะช่วยแก้ปัญหาความยากจนได้อย่างตรงจุด สามารถผลักดันเข้าสู่แผนอำเภอ และแผนผู้ว่าฯ ก็ทำงานได้ง่ายขึ้น

ส่วนที่สองคือ เทคโนโลยีที่เหมาะสม เป็นสิ่งที่ทางส่วนกลางสามารถที่จะช่วยได้ เราสร้างนวัตกรรมชุมชนเพิ่มเติมได้ เราจะทำเรื่องแปรรูป แต่ถามว่าได้ทำเครื่องแปรรูปเอาตั้งค์จากไหน แล้วจะทำยังไงบ้าง เราก็ฟังไปทำที่เชียงราย เรื่องแม่น้ำกกเป็นโครงการในรูปแบบคล้ายๆกัน แม่น้ำกกก็จะจะมี ๓ สถาบันที่ทำร่วมกันสถาบันหนึ่งใช้เรซิน อีกสถาบันก็ใช้กลุ่มไบโอแล้ว ก็วิเคราะห์ว่าทำยังไงเสร็จแล้วสารหนูถึงหายไป อันที่สามก็ไปต่อกับ RO เสร็จแล้วทำให้หมู่บ้านได้ใช้น้ำ ได้ไปลองดื่ม น้ำกกที่เชียงรายก็ยังอยู่ปกติ เพราะฉะนั้นอยากให้ทุกคนเห็นว่าพลังของเรื่องเทคโนโลยี วันนี้ไม่ว่าประเทศไหนจะมาช่วยเราเค้าก็ช่วยไม่ได้ ไม่รู้ว่าสารในแม่น้ำกกมีอะไร ถ้าวันนี้เรายังยืมจมูกคนอื่นหายใจอยู่ ถ้าไม่มีทางจะมีอำนาจต่อรองได้ เพราะฉะนั้น พื้นฐานจริง ๆ ก็คือ เรามีความสามารถในการทำอะไรเองได้ไหม ก็คือความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ปัจจุบันมีการจับคู่เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับหมู่บ้านกับชุมชน ๒,๐๐๐ กว่า ในส่วนประเทศมีแคตตาล็อก ๓,๐๐๐ กว่าเทคโนโลยีที่เป็นแคตตาล็อกให้ซื้อปิ้ง แล้วเราก็มีทุนให้ใช้เทคโนโลยี ปัจจุบันก็สร้างรายได้ อันนี้เป็นของราชภัฏ ตรงกลางเป็นของราชชมงคล ส่วนกลางก็มีที่จะให้เข้าไปซื้อปิ้งว่า มีเทคโนโลยีไหนเหมาะกับหมู่บ้าน ท่าน ยกตัวอย่าง เต้าเผาใบชาต่าง ๆ ที่สามารถที่จะสร้างรายได้ให้กับแต่ละคนได้ ชุดเพราะเห็ดโคน ปลาส้มใช้สนามแม่เหล็กไฟฟ้าใช้เวลาไม่นาน เกี่ยวกับนวัตกรรมเรื่องสมุนไพรบวजर ท่านก็ซื้อปิ้งได้เลยเอาไปประยุกต์ใช้กันนะครับไม่ต้องคิดใหม่ จังหวัดลำปางมีระบบอัตโนมัติอาหาร ชุดเพาะเห็ด ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ จะเป็นแพคเกจเลือกดูได้

เราจำเป็นต้องมีนวัตกรรมชุมชน สมมติว่า พอมีโครงการก็จะหาว่า ใครคือคนที่จะดูแลนวัตกรรมนี้ในชุมชน นวัตกรรมชุมชนก็คือคนที่จะโคกบอจารย์เค้าเป็นคนในพื้นที่เค้าก็จะต่อยอดเครื่องอื่น ๆ เพิ่มเติมในขณะเดียวกันคนนี้อาจจะเข้าสู่ระบบการศึกษาของวิทยากรชุมชนก็ได้ อันนี้ก็จะเป็กลไกที่อยากทำให้เรื่องเกิดความเชื่อมโยงอย่างยั่งยืนนะครับ

ส่วนที่สาม คือการสร้าง Local Enterprise ความเชื่อมโยงอย่างยั่งยืน ที่นี้เอ็นเตอร์ไพรส์ เป็นการสร้างฝ่ายชะลอเงินออก มองเห็นแล้วว่า เขาเริ่มทำอาชีพได้แล้วเค้าจะทำอาชีพคนเดียวหรือเค้าจะเป็นโซเซียลเอ็นเตอร์ไพรส์ เป็นกลุ่ม เป็นชุมชนที่ทำหรือคล้ายกับสหกรณ์ เป็นบริษัทของชุมชนนั้น เราอยากให้เค้าใช้ทรัพยากรไม่ต่ำกว่า ๗๐% เพราะเมื่อไหร่ก็ตาม ใช้ทรัพยากรไม่ต่ำกว่า ๗๐% แล้วขายได้ เงินจะไหลเข้ามาแล้วจะมาเติมเรื่องเกี่ยวกับ Local Content แต่ถ้าเค้าคิดอะไรบางอย่างได้ แต่ก็ยังไม่ยึดโยงกับพื้นที่ มันจะไม่สามารถกักเงินในพื้นที่ได้ เพราะฉะนั้นท่านต้องดูว่าของที่ขายในท้องถิ่นท่านใช้โลคอล บิ ซอส มากน้อยแค่ไหน ชื่อเองในท้องถิ่นไหม และถ้าเนี่ยถูก Disconnect ออกไปโดยสถานการณ์ภัยพิบัติต่าง ๆ หรือว่าสถานการณ์เศรษฐกิจ ก็จะอยู่ได้ สักระยะหนึ่งจะเป็นภูมิคุ้มกันท่าน และพยายามทำให้คนมาเที่ยวเยอะขึ้นก็เป็นการชะลอไม่ให้เงินออกนอกพื้นที่ อันนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่อยากที่จะเห็น อยากทำ หน้าที่ของพวกเราอาจจะหาตลาดเพื่อที่จะสามารถขยายตรงนี้ได้ จังหวัดเชียงใหม่สร้างมูลค่าให้ดินเพิ่มการพันธ์ หัตถศิลป์เข้าไปช่วย ฝั่ลำปางก็มีชื่อเสียง

เรื่องทุนทางวัฒนธรรมที่ทุกคนพูดถึง ทำอย่างไรที่จะสร้างเรื่องราวทางวัฒนธรรม คือการร้อยเรียงเรื่องราวของประเทศไทย ภาคเหนือถ้าเกิดมีเรื่องราวเดียวที่ลำปาง คนมาลำปางแล้วไม่รู้ไปไหนต่อ แต่วันนี้มาเชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง ไปนานต่อ เป็นเรื่องราวของไทยจะสามารถที่จะดึงดูดให้เขาอยู่ที่นี้ได้มากขึ้น ทำ

อย่างไรถึงให้รู้ประวัติศาสตร์ต่าง ๆ เพิ่มเติมขึ้นมา อย่างเช่น ลำปางเพื่อที่จะเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ ก็มีเทศกาล จังหวัดต่าง ๆ ก็จะมีโครงการที่อาจารย์เข้าไปหาภูมิภาคที่ดีในเรื่องการทำผ้า เรื่องของสิ่งคงทนมากขึ้น

ด้านการยกระดับบริการสาธารณะ ศ.ดร.ยศชนัน เสนอให้ท้องถิ่นประยุกต์ใช้เทคโนโลยีจากมหาวิทยาลัย มาช่วยดูแลประชาชน เช่น ระบบ Telemedicine ของไทยที่สามารถนำมาเริ่มต้นใช้งานได้ทันที ด้วยงบประมาณ ที่คุ้มค่า ด้านการศึกษา ได้เสนอแนวทาง Zero Drop Out ผ่านการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) ในโรงเรียน เพื่อให้เด็กนักเรียนมีรายได้เสริมสำหรับดูแลค่าเทอมและครอบครัว ซึ่งเป็นการแก้ปัญหา ที่ต้นเหตุ รวมไปถึงการรับมือภัยพิบัติ โดยสนับสนุนให้ชุมชนร่วมกันทำแผนที่น้ำ (Water Social Map) เพื่อให้ ชาวบ้านมีความรู้เรื่องน้ำท่วมน้ำแล้ง และสามารถเตรียมพร้อมรับมือเพื่อปกป้องชีวิตและทรัพย์สินของตนเองได้ ทันที

ศ.ดร.ยศชนันกล่าวทิ้งท้ายเป็นภาษาเหนือ เพื่อเป็นกำลังใจให้ผู้บริหาร อบจ. ว่า ตนในฐานะรอง นายกรัฐมนตรีที่ดูแลพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พร้อมทำงานร่วมกับทุกฝ่ายอย่างเต็มที่

“อบจ. ขาเข้ามา บางทีเขามาจากพรรคนั้นพรรคนี้อะไรมาจากอิสระพ้อง แต่ตอนนี้เขาเป็นคนของประชาชน บ่ต้อง แบ่งว่าเขาเป็นใคร เป็นกระทรวงไหน และเป็นพรรคไหน เพราะว่าวันนี้ผมเชื่อว่าถ้าเขาทำงานได้ดี ประชาชนก็จะ เป็นคนเลือกเขาอีกขึ้นมาใหม่”

วัดพระธาตุดอยพระฌาน ตั้งอยู่ที่ตำบลป่าตัน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง เป็นวัดที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นด้วยการผสมผสานศิลปะล้านนาร่วมสมัยและกลิ่นอายศิลปะญี่ปุ่นยุคคลาสสิกเข้าไว้ด้วยกันอย่างลงตัว อีกทั้งยังเป็นจุดชมวิวยาวทิวทัศน์และทะเลหมอกยามเช้าของอำเภอแม่ทะ

๑. ประวัติความเป็นมา

- ยุคดั้งเดิม: ในอดีตบริเวณยอดดอยพระฌานเป็นเพียงเนินเขาเขียวสงบที่มีชาวอิทธิพรักหักพังขององค์เจดีย์เก่าแก่ ชาวบ้านในพื้นที่เชื่อว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์และมีความขลัง
- การเริ่มก่อสร้าง (พ.ศ. ๒๔๔๕): มีการสร้างองค์พระธาตุสีขาวขึ้นบนยอดเขาเพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้มากราบไหว้สักการะ
- การบูรณปฏิสังขรณ์ (พ.ศ. ๒๔๙๖): พระครูปัญญาวิมุกต (หลวงพ่อปัญญา คนธัญญ์) อดีตเจ้าอาวาสวัดนาครหลวง ได้นำพาชาวบ้านบูรณะองค์พระธาตุขึ้นใหม่
- การพัฒนาในยุคปัจจุบัน: ต่อมา พระอาจารย์พรชัย อคฺคปญฺโญ เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน ร่วมกับศิษยานุศิษย์และชาวบ้าน ได้นำพาบูรณะวัดครั้งใหญ่ จัดสร้างพระอุโบสถ สถาปัตยกรรมล้านนา และสร้าง พระใหญ่ไต่บันได (จำลอง) ขึ้นตามนิมิต เพื่อให้เป็นสัญลักษณ์แห่งความสงบเย็นและดึงดูดสาธุชนให้เข้าวัดทำบุญ

๒. จุดสำคัญและไฮไลต์ภายในวัด

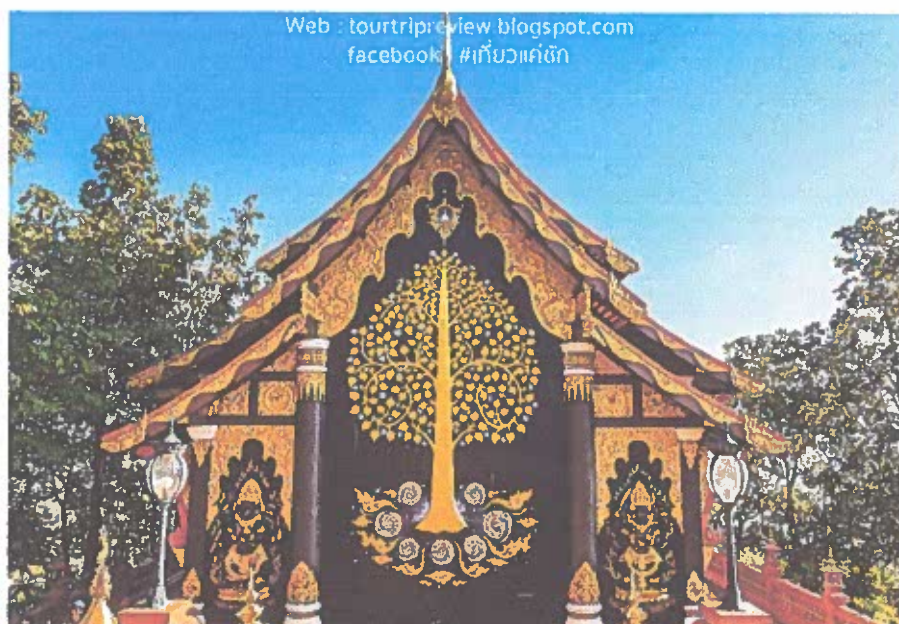
พื้นที่ภายในวัดแบ่งออกเป็น ๒ โซนหลัก (ฝั่งล้านนาไทย และ ฝั่งสไตส์ญี่ปุ่น) ดังนี้:

โซนล้านนา (ฝั่งพระธาตุและวิหาร)

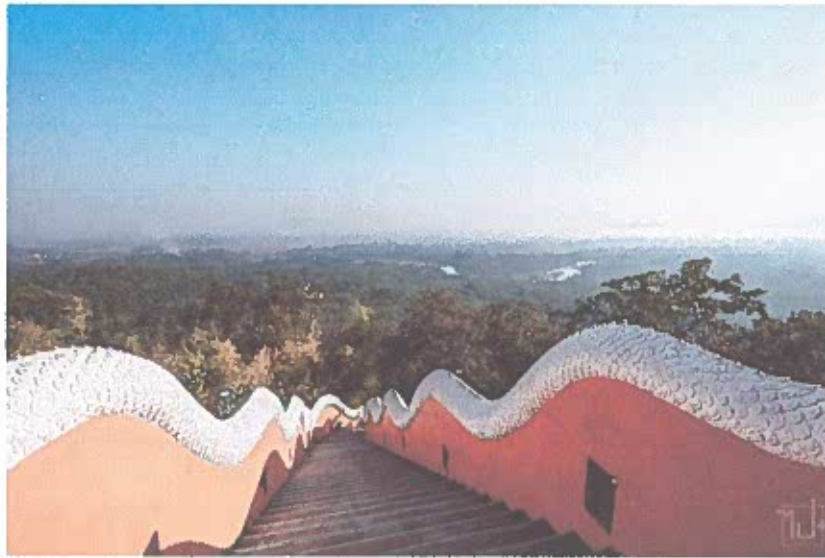
องค์พระธาตุคดยพระณาน: เจดีย์สีขาวทรงล้านนายอดฉัตรทองคำ ตั้งอยู่จุดสูงสุดของยอดคดย เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ศูนย์รวมจิตใจดั้งเดิมของชาวอำเภอแม่ทะ

พระอุโบสถล้านนาร่วมสมัย: สร้างด้วยงานปูนปั้นละเอียดอ่อนสวยงาม มีลวดลายทองประดับประดางดงาม ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปองค์ปฐม

บันไดนาค ๒๒๘ ขั้น: เส้นทางเดินเท้าขึ้นดอยล้อมรอบด้วยป่าไม้ ขนาบข้างด้วยปั้นรูปพญานาคยาว
จรดด้านล่าง เป็นจุดถ่ายรูปมุมลึกที่ได้รับความนิยมอย่างมาก

จุดชมวิว panoramic: บริเวณหน้าลานพระอุโบสถสามารถมองเห็นทิวเขาและชุมชนอำเภอแม่ทะได้อย่างชัดเจน
หากมาในยามเช้าช่วงฤดูหนาวหรือหลังฝนตกจะพบกับสายหมอกบางๆ และแสงอาทิตย์ยามเช้า

๓ โชนญี่ปุ่น (ฝั่งพระใหญ่ไดบุตสึ)

องค์พระใหญ่ไดบุตสึ (Daibutsu): พระพุทธรูปประธานขนาดใหญ่สีเขียวอมฟ้า จำลองรูปแบบมาจากพระไดบุตสึแห่งวัดโคโตคุอิน เมืองคามะคุระ ประเทศญี่ปุ่น พระพักตร์แสดงถึงความสงบเย็น เมตตา และเปี่ยมด้วยศรัทธา

เสาโทริอิ (Torii) และกระดิ่งขอพร: บริเวณทางเดินเข้าสู่องค์พระใหญ่ประดับด้วยเสาโทริอิสีแดง พร้อมซุ้มสำหรับแขวนแผ่นไม้หรือกระดิ่งเขียนอธิษฐานจิต

ระฆังอธิษฐานประจำวัดลาย: ระฆังจำลองแบบวัดญี่ปุ่น แยกตามพรที่ต้องการขอ เช่น ลายช้าง (ความสำเร็จ), ลายไก่ (การงาน/สุขภาพ) และลายกุหลาบ (ความรัก)

ร้านกาแฟ "ดอยพระ รีเฟรช" : ร้านตกแต่งสไตล์คาเฟ่ญี่ปุ่น ประดับโคมไฟสีแดง และมีโมเดลตัวการ์ตูน (เช่น โทโทโร่) ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ผ่อนคลายและจับจองที่นั่ง

๓. ประเพณีสำคัญ

- ประเพณีขึ้นดอยพระมาน: จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในวันขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๗ (ประมาณเดือนพฤษภาคม) พุทธศาสนิกชนจะร่วมกันเดินขึ้นดอยไปสรงน้ำพระธาตุ แข่งขันจุดบั้งไฟถวายเป็นพุทธบูชา และร่วมทำบุญตักบาตร

๔. ข้อเสนอแนะการเดินทางและการเยี่ยมชม

- การเดินทางขึ้นยอดดอย:
 - ขับรถส่วนตัวขึ้นไปตามทางขึ้นเขา (มีลานจอดรถด้านบน)
 - นั่งรถสองแถวบริการของชุมชนขึ้น-ลง จากจุดจอดด้านล่าง (มีค่าบริการบำรุงชุมชน)
 - เดินขึ้นทางบันไดนาค ๖๒๘ ขั้น สำหรับสายทดสอบกำลังขา
- ช่วงเวลาที่แนะนำ: ช่วงเช้าตรู่ (๐๖.๓๐ - ๐๘.๓๐ น.) เพื่อชมแสงแรก ทะเลหมอก และหลีกเลี่ยงอากาศร้อนกลางวัน

๓. ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม

☐ ต่อตนเอง ได้แก่

๑. ได้เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคเหนือ ในการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาพื้นที่ด้วยแนวคิด Local Growth Engine

๒. ได้สร้างภูมิคุ้มกันและเพิ่มขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองสร้างเศรษฐกิจของชุมชนฐานราก เปลี่ยนแปลงทุนทางวัฒนธรรมให้เป็นสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง

๓. ได้สร้างเครือข่ายความร่วมมือและบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตภาคเหนือ ในการนำศักยภาพและทุนทางวัฒนธรรมของพื้นที่มาสร้างมูลค่าเพิ่ม

☐ ต่อหน่วยงาน ได้แก่

๑. ได้ยกระดับบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในการประยุกต์ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี วิเคราะห์การตลาดสมัยใหม่ สร้างตลาดใหม่ให้กับเศรษฐกิจท้องถิ่น สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่และภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้กรอบ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔. แนวทางในการนำความรู้ ทักษะที่ได้รับจากการฝึกอบรมครั้งนี้ ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน มีดังนี้ ได้ยกระดับบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ในการประยุกต์ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี วิเคราะห์การตลาดสมัยใหม่ สร้างตลาดใหม่ให้กับเศรษฐกิจท้องถิ่น สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่และภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้กรอบ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๕. ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน-ไม่มี-.....

๖. ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา เพื่อส่งเสริมให้สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผล ได้แก่-ไม่มี-.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ)

(นายสยาม ปรีชา)

ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม

(ลงชื่อ)

(นางสาวเบญจกร ร่องสุวรรณ)

ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม

(ลงชื่อ)

(นางธนพรธน์ สุขตัว)

ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม

(ลงชื่อ)

(นางอังศุมลีย์ วงศ์ราษฎร์)

ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม

(ลงชื่อ)

(นางมาลินี วัชรวรกานต์)

ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม

(ลงชื่อ)

(นายวีระสันต์ ใหม่นา)

ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม

(ลงชื่อ)

(นางสาวสุนารี ยาละ)

ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม

(ลงชื่อ)

(นายวัฒนพงศ์ ถิรภัทรไพบูลย์)

ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม

(ลงชื่อ)

(นายกิตติพงษ์ คำทราย)

ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม

(ลงชื่อ)

(นายณรงค์ รักเหล่า)

ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม

(ลงชื่อ)

(นายธานินทร์ สักล่อ)

ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม

(ลงชื่อ)

(นายเทพดินทร์ หมั่นไร่)

ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม

(ลงชื่อ)

(นายณัฐนันท์ ไชยวงศ์)

ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม

รูปภาพประกอบ

รูปภาพประกอบ

รูปภาพประกอบ

